

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

**PĀRSKATS PAR NEBANKU
PATĒRĒTĀJU KREDITĒŠANAS TIRGUS
DARBĪBU 2017.GADA I.PUSGADĀ**

Rīga 2017

Saturs

1. Vispārēja informācija	2
2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms.....	7
3. Kredītportfelis	14
4. Kredītu kvalitāte	17
5. Procentu likmes	20
6. Distances kredītu pagarināšana.....	25

1. Vispārēja informācija

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju uzraudzību veic kopš 2011.gada 1.novembra. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu nozares tirgus datu analīzi, spētu sekot līdzi nebanku nozares tendencēm, atklāt problēmas, izprast nebanku kreditētāju jaunievedumus to īstenojamajā komercdarbībā un šīm aktivitātēm atbilstoši rosināt izmaiņas likumdošanā, nebanku kreditētājiem divas reizes gadā PTAC ir jāiesniedz dati par kreditēšanas darbības rezultātiem. PTAC veic nebanku kreditētāju darbības datu apkopošanu un pārskatu par nebanku patērētāju kreditēšanas tirgus darbību sagatavošanu. Pārskati tiek veidoti kopš 2013.gada. Pārskatos ietver nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzējus, kuriem ir spēkā esošas licences, datus apkopojot pa sniegtajiem kredītu veidiem atbilstoši iedalījumam:

1. Hipotekārais kredīts – kredīts nekustamā īpašuma iegādei vai kredīts, kura atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku.

2. Līzings un cits ar transportlīdzekli vai citu objektu (izņemot nekustamo īpašumu) nodrošināts kredīts (turpmāk – Līzings un cits ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināts kredīts) – finanšu līzings līgumi transportlīdzekļa vai cita objekta (izņemot nekustamo īpašumu) iegādei vai nomai (operatīvais līzings), vai kreditēšanas līgumi, kuru atmaksa nodrošināta ar iegādātā transportlīdzekļa vai cita objekta (izņemot nekustamo īpašumu) nodrošinājumu (t.sk., atgriezeniskais līzings un kreditēšanas līgumi ar auto komercķīlu).

3. Patēriņa kredīts – kreditēšanas līgumi, saskaņā ar kuriem kredīts tiek piešķirts patēriņa finansēšanai un kuri tiek noslēgti abām pusēm savstarpēji satiekoties (piemēram, kredīti konkrētu preču un pakalpojumu iegādei, nomaksas kreditēšanas līgumi un cita veida kredīti).

4. Distances kredīts – kreditēšanas līgumi, saskaņā ar kuriem kredīts tiek piešķirts patēriņa finansēšanai un kuri tiek noslēgti, izmantojot interneta, telekomunikāciju vai cita veida distances saziņas līdzekli (saukti par „ātrajiem kredītiem”).

5. Kredīts pret kustamas lietas ķīlu – kreditēšanas līgumi, saskaņā ar kuriem kredīts tiek izsniegts patēriņa finansēšanai un, kurus noslēdzot, patērētājs kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājumu nodod kādu lietu un saskaņā ar kuriem patērētāja atbildība ir ierobežota tikai ar iekļāto lietu (lombardu kredīts).

Tāpat nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju dati tiek apkopoti sekojošos griezumos:

1. No jauna izsniegtie aizdevumi (sadalīti pa grupām atkarībā no aizdevuma atmaksa termiņa veida distances un patēriņa kredītiem, vai procentu likmju veida hipotekārajiem kredītiem un līzingsiem);

2. Kredītportfeļa apmērs un portfeļa kvalitāte;

3. Vidējās svērtās likmes par aizdevuma izmantošanu un gada procentu likmes (ietver kredīta kopējās izmaksas – procentu maksājumus un citas summas, kas patērētājiem jāmaksā saistībā ar kredītu) pa mēnešiem (turpmāk – GPL);

4. Pagarināto kredītu skaits un pagarinājumu skaits patēriņa un distances kredītiem.

2017.gada I.pusgadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu (2016.gada II.pusgadu) izmaiņas nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju lokā bija nenozīmīgas.

Nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

	2016. gada 31.dec.	2017.gada 30.jūn.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	58	59	+ 1,75%
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus	57	56	- 1,75%
¹ Distances kredītu sniedzēji	20	21	+ 5,00%
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	21	21	+/- 0%
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	18	18	+/- 0%
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	12	12	+/- 0%
¹ Līzinga un citu ar transportlīdzekļi vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	15	14	- 6,67%

¹ Sabiedrību skaits, kas 2016.II.pusgadā un 2017.gada I.pusgadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus.

2017.gada II.pusgadā notikušās izmaiņas tirgū:

- tirgus jaunpienācējs - AS “Direct Mortgage Capital” – 2016.gada novembrī pieteikumu iesniegusi sabiedrība 2017.gada februārī saņēma speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai;
- divas sabiedrības veica nosaukuma maiņu: 2017.gada martā AS “Liepājas lombards” iesniedza PTAC pieteikumu par sabiedrības nosaukuma maiņu uz AS “Aureum” un 2017.gada aprīlī SIA “Ozerings Grupa” iesniedza pieteikumu par sabiedrības nosaukuma maiņu uz SIA “OZCredit.lv”;
- neviena sabiedrība nav paziņojusi par darbības pārtraukšanu vai zaudējusi speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai.

Līdz ar to uz 2017.gada 30.jūniju salīdzinājumā ar 2016.gada 31.decembri kapitālsabiedrību skaits, kurām ir spēkā esošas licences, bija palielinājies par vienu – uz 59.

Licencētie nebanku kredītēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kredītēšanas veida uz 2017.gada I.pusgadā.

Apzīmējumi	LM	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu					
	LZ	Līzings u.c. ar transportlīdzekļiem vai citu objektu nodrošināto kredīti					
	HK	Hipotekārie kredīti					
	DK	Distances kredīti					
	PK	Patēriņa kredīti					
	X	izsniegti jauni aizdevumi konkrētā kredīta veidā					
	A	tikai administrēti aizdevumi konkrētā kredīta veidā					
	PD	pieteikta darbība konkrētā kredīta veidā					
Specializācija kredītēšanas veidos							
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	LM	LZ	HK	DK	PK
1	VITA CREDIT SIA	010346354	X	X	A		X
2	Moda Kapitāls AS	000334586	X	X	X		X
3	ExpressCredit SIA	010325285	X	A	A		X
4	Money Express Credit AS (Money Express Credit SIA)	010332653	X	X	X		X
5	DSA INVEST SIA	010318746	X	X			X
6	Finance 360 SIA (Finansu Grupa Latvijas Lombardi SIA)	010344403	X		X		X
7	Ātrais Kredīts SIA	010318313	X		X	X	X
8	InCREDIT GROUP SIA	010330740		X		X	X
9	UniCredit Leasing SIA	000342308		X	A		A
10	Aizdevums.lv SIA	000346877		A	A		X
11	Lateko Līzings SIA	000336665			X	X	X
12	E Lats SIA	000348283	X			X	X
13	Dagne AS (Lombards Dagne AS)	000312602	X	X			X
14	OZcredit.lv SIA (Ozerings Grupa SIA)	010343276	X			X	X
15	Baltic Finance Fund SIA	010334287			X		X
16	Nordic Finance SIA	000377327				X	X
17	Orbīta AS	170300114	X				X
18	Mokilīzings UAB filiāle Latvijā	10390302				X	X
19	FRESHCASH LATVIJA LTD SIA	010341527	X				
20	Aureum AS (Liepājas lombards AS)	000320746	X				
21	UNIONS AS	000311652	X				
22	GARANTS PLUS AS	000341602	X				
23	Laredo 5 SIA	000313060	X				
24	Ātra Finansu Palīdzība AVOTS SIA	010324037	X				
25	Margerds AS	010305099	X				

26	mogo AS	010354175		X			
27	DnB Līzings SIA	000365989		X			
28	Nordea Finance Latvia SIA	000334805		X			
29	SEB Līzings SIA	000333404		X			
30	Swedbank Līzings SIA	000324052		X			
31	Citadele līzings un faktoringu SIA	000376092		X			
32	NORD Līzings SIA	010347246		X			
33	West Kredit AS	000327038			X		
34	FZ Capital SIA	000372626			X		
35	FINANŠU INVESTĪCIJAS SIA	010334287			X		
36	GRAND CREDIT SIA	000395252			X		
37	LATVIJAS HIPOTĒKA SIA	010316256			X		
38	Hipocredit AS (Mintos AS)	010379393			X		
39	Finanza SIA	010341328				X	
40	OC Finance SIA	010320319				X	
41	Greencredit SIA	010329874				X	
42	Extra Credit SIA	010354879				X	
43	IPF Digital Latvia SIA (MCB Finance Latvia SIA)	000391365				X	
44	Creamfinance SIA (MD Investīcijas SIA)	010328385				X	
45	4finance AS	000399169				X	
46	MiniCredit AS (MiniCredit SIA)	010326076				X	
47	VIA SMS SIA	010325986				X	
48	SOHO Group SIA	000377011				X	
49	Delta Capital SIA	010329169				X	
50	Vivus SIA	010378071				X	
51	ONDO SIA	010378070				X	
52	Hedge Capital Company SIA	010396869				X	
53	Inbank Līzings SIA (Cofi līzings SIA)	010382143					X
54	LAFIKO.LV SIA	010328473					X
55	BEST LĪZINGS SIA	410305377					X
56	Money Metro SIA	000304021					X
Pārskata periodā tikai administrējuši izsniegtos aizdevumus							
57	SUN Credo AS	000376060			A		A
58	Motoro Līzings AS	010391286		A			
Pārskata periodā no jau licencēto kredītēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts							
59	Direct Mortgage Capital AS	010396820			PD		
Kopā dalījumā pa kredīta veidiem		X	18	14	12	21	21
		A	0	3	5	0	2
		PD	0	0	1	0	0
Nebanku kredītēšanas pakalpojumu sniedzēju saraksts, kuriem licence atsaukta							
pārskata periodā nav šādu sabiedrību							

2017.gada I.pusgadā Latvijā, spēkā esot 59 licencēm, jaunus aizdevumus izsniedza 56 nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, t.sk. 21 sabiedrība izsniedza Patēriņa kredītus, 21 sabiedrība izsniedza Distances kredītus, 18 sabiedrības izsniedza Kredītus pret kustamas lietas ķīlu (lombarda kredītus), 14 sabiedrības izsniedza Līzinga un citus ar transportlīdzekļa vai cita veida objekta nodrošinājumu saistītus kredītus un 12 sabiedrības izsniedza Hipotekāros kredītus.

Neviena no sabiedrībām 2017.gada I.pusgadā jaunu kredītu izsniegšanā nav pārstāvēta visās piecās kredītu grupās, trīs ir pārstāvētas četrās kredītu grupās (nemainīgi salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu), astoņas sabiedrības ir pārstāvētas trīs kredītu grupās (nemainīgi salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu), piecas – divās kredītu grupās (iepriekšējā pārskata periodā bija 4). Lielākā daļa – 40 sabiedrības (nemainīgi salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu), jeb 71% no visām sabiedrībām, kas izsniedz jaunus aizdevumus, ir izvēlējušās šauru specializāciju – kreditēšanu tikai vienā no piecām kredītu grupām. 2017.gada I.pusgadā būtiskākas izmaiņas sabiedrību piedāvātajā pakalpojumu klāstā nav vērojamas.

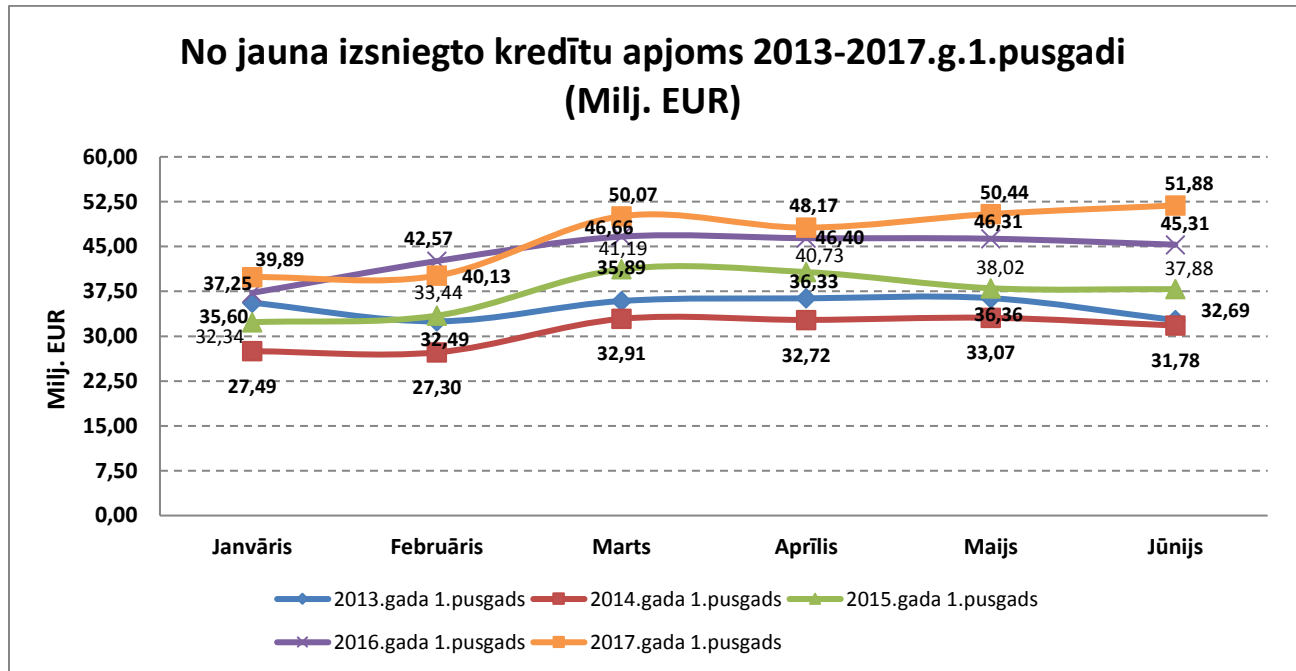
Distances kredītu grupā 2017.gada I.pusgadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu notikusi viena izmaiņa – pakalpojumu sniegšanu nelielā apjomā uzsākusi Mokilizings UAB filiāle Latvijā.

Patēriņa kredītu, Hipotekāro kredītu un Kredītu pret kustamās lietas ķīlu grupās izmaiņas nav notikušas – ne viena no sabiedrībām nav pārstājusī sniegt pakalpojumus, taču nav arī jaunpienācēju. AS “Direct Mortgage Capital” – sabiedrība, kas speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanai saņēma 2017.gada februārī, piesakot darbību hipotekārajai kreditēšanai, līdz pārskata perioda beigām nevienu jaunu aizdevumu nebija izsniegusi.

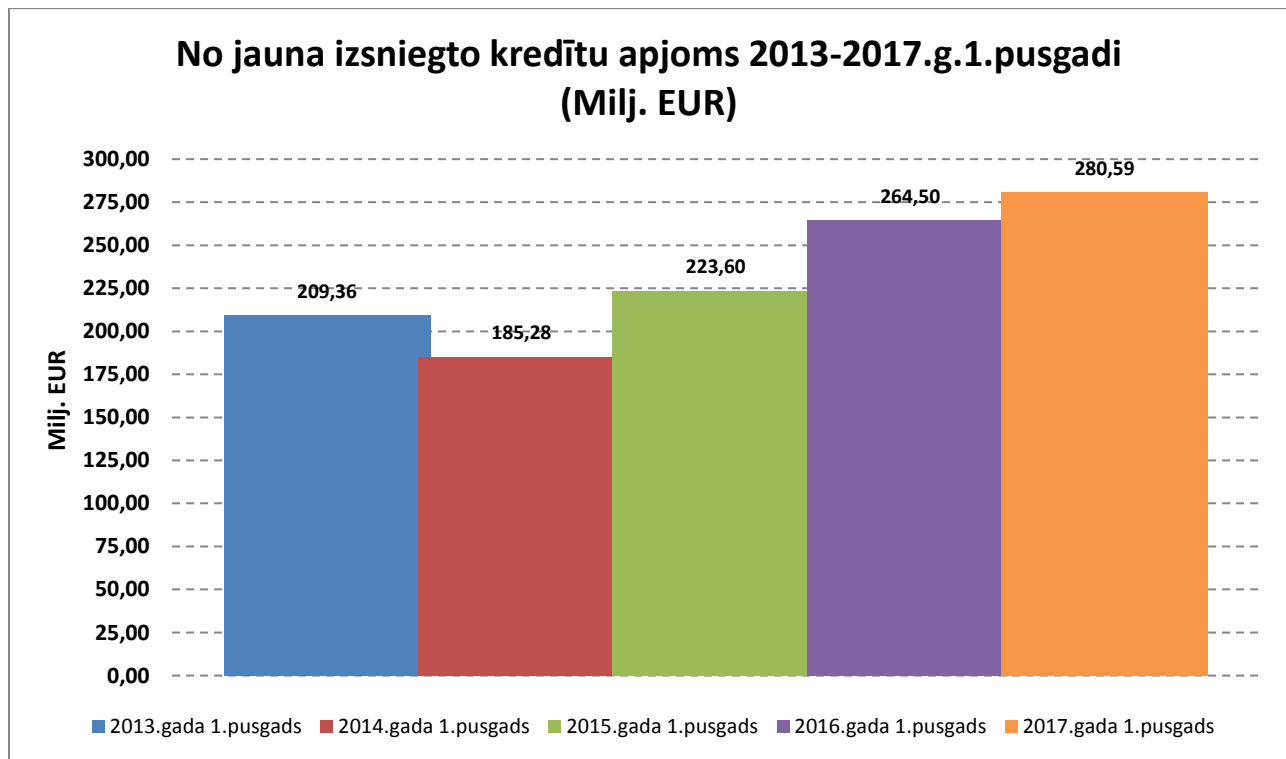
Līzinga un citus ar transportlīdzekļa vai cita veida objekta nodrošinājumu saistītu kredītu grupā 2017.gada I.pusgadā nevienu jaunu aizdevumu neizsniedza AS Motoro Leasing. Šī sabiedrība nodarbojās tikai ar iepriekš izsniegto kredītu administrēšanu. Līdz ar to šajā kredītu grupā kredītus izsniedzošo sabiedrību skaits 2017.gada I.pusgadā samazinājies par vienu, jo jaunpienācēju nav.

Tāpat jānorāda, ka AS “SUN CREDO”, kas speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanai saņēma jau 2016.gada I.pusgadā, jaunu aizdevumu izsniegšanu arī 2017.gada I.pusgadā vēlprojām nebija uzsākusi un arī tikai administrēja Hipotekāro un Patēriņa kredītu portfeļus.

2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms

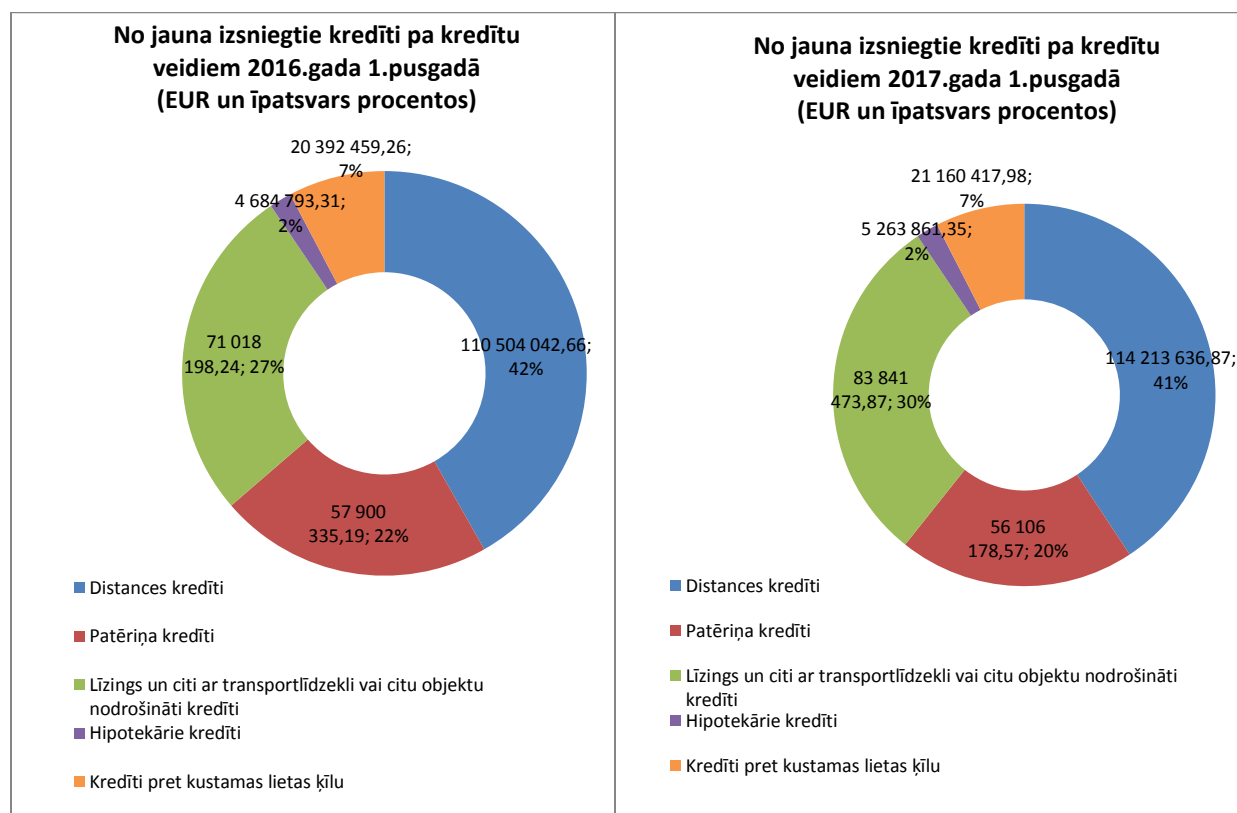
2.1.att. Nebanku sektorā patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms (milj.EUR) pa mēnešiem.

2.2.att. Nebanku sektorā patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms 2013-2017.g. 1.pusgadi (milj.EUR).

2017.gada 1.pusgadā turpinājās iepriekšējo gadu tendence no jauna izsniegto aizdevumu pieaugumā (2.1.att un 2.2.att.). Tikai 2017.gada februārī kopēja izsniegto aizdevumu summa bija mazāka par 2016.gada attiecīgā mēnesī izsniegto, visos pārējos – izsniegts vairāk nekā iepriekš. 2017.gada jūnijā tika sasniegts jauns vēsturiskais vienā mēnesī izsniedzamo kredītu summas maksimums – 51,88 milj. EUR, savukārt vidēji 2017.gada 1.pusgadā ikmēnesi izsniegti 46,765 milj. EUR.

Kopumā nebanku sektora kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji 2017.gada I.pusgadā patērētājiem no jauna izsniedza kredītus 280,59 milj. EUR apmērā, kas ir par 16,09 milj. EUR jeb 6,08% vairāk nekā 2016.gada 1.pusgadā, kad izsniedza 264,50 milj. EUR. Salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu 2017.gada 1.pusgadā tika izsniegts par 56,99 milj. EUR jeb 25,49% vairāk, savukārt salīdzinājumā ar 2014.gada 1.pusgadu – par 95,31 milj. EUR jeb 51,44% vairāk.

2.3.att. No jauna izsniegto kredītu summas un procentuālais īpatsvars pa kredītu veidiem.

Kā redzams 2.3 attēlā, tad no jauna izsniegtajos kredītos 2017.gada 1.pusgadā turpina dominēt Distances kredīti ar 114,21 milj. EUR jeb 41% no visas no jauna izsniegto kredītu kopsummas (2016.gada 1.pusgada īpatsvars 42%). Tālāk seko Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātie kredīti ar 83,84 milj. EUR jeb 30% (iepriekš – 27%) no visas no jauna izsniegto kredītu kopsummas. Patēriņa kredītos izsniegtā kopsumma 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu ir samazinājusies līdz 56,10 milj. EUR jeb 20% no kopējā īpatsvara (iepriekš-22%), savukārt Kredīti pret kustamas lietas ķīlu, kas 2017.gada 1.pusgadā izsniegti kopsummā par 21,16 milj. EUR un Hipotekārie aizdevumi, kas izsniegti kopsummā par 5,26 milj. EUR, ir saglabājuši 2016.gada 1.pusgada īpatsvarus – attiecīgi 7% un 2%.

Jauno kredītu izsniegšanā 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu pieaugums kopsummās vērojams visos kredīta veidos, savukārt salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu četros kredīta veidos no pieciem (vienīgais samazinājums patēriņa kredītos).

2.1. tabula

No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas 2015-2017.gada 1.pusgadā

Kredīta veids	2015.gada 1.pusgads		2016.gada 1.pusgads		2017.gada 1.pusgads		2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu		2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	93 950 542	452 480	110 504 043	448 765	114 213 637	394 654	21,57%	-12,78%	3,36%	-12,06%
Patēriņa kredīti	44 717 870	141 207	57 900 335	159 225	56 106 179	151 267	25,47%	7,12%	-3,10%	-5,00%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	59 238 136	8 536	71 018 198	7 961	83 841 474	8 524	41,53%	-0,14%	18,06%	7,07%
Hipotekārie kredīti	5 140 540	551	4 684 793	520	5 263 861	574	2,40%	4,17%	12,36%	10,38%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	20 555 400	354 276	20 392 459	330 636	21 160 418	327 370	2,94%	-7,59%	3,77%	-0,99%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	223 602 489	957 050	264 499 829	947 107	280 585 569	882 389	25,48%	-7,80%	6,08%	-6,83%

Kā liecina 2.1. tabulā redzamais, no jauna izsniegto aizdevumu skaita pieaugums 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu vērojams Līzinga un citiem ar transporta līdzekli/objektu nodrošinātajiem kredītiem (+ 7,07%) un Hipotekārajiem kredītiem (+10,38%), savukārt no jauna izsniegto kredītu skaita samazinājums Distances kredītiem (- 12,06%), Patēriņa kredītiem (-5,00%) un Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu (-0,99%).

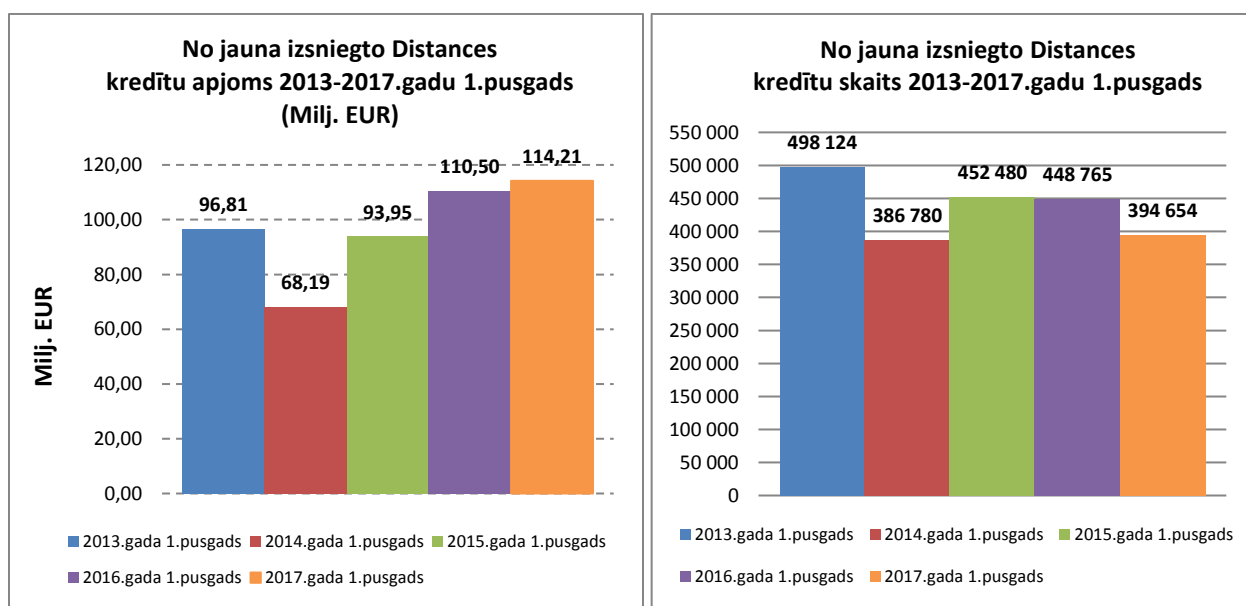
Līdzīgi kā kredītu skaitā - vislielākais pieaugums no jauna izsniegto kredītu summā 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu bija Līzinga un citiem ar transporta līdzekli/objektu nodrošinātajiem kredītiem (+18,06%) un Hipotekārajiem kredītiem (+12,36%), kamēr Distances kredītu kopsummas pieaugums vien 3,36% un Kredītu pret kustamas lietas ķīlu 3,77%. Jaunu kredītu izsniegšanas summas samazinājums Patēriņa kredītiem 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu bija 3,10%.

Nākamajā tabulā (2.2.tab. 10.lpp.) parādīts kā 2015.-2017.gada 1.pusgados mainījusies katrā no kredīta veidiem izsniedzamās vidējās summas lielums.

Vidējā viena no jauna izsniegtā aizdevuma summa 2015.-2017.gada 1.pusgadā

Kredīta veids	2015.gada 1.pusgads	2016.gada 1.pusgads	2016.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu	2017.gada 1.pusgads	2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu	2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu
	summa, EUR	summa, EUR	procentos	summa, EUR	procentos	procentos
Distances kredīti	207,63	246,24	18,59%	289,40	39,38%	17,53%
Patēriņa kredīti	316,68	363,64	14,83%	370,91	17,12%	2,00%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	6 939,80	8 920,76	28,54%	9 835,93	41,73%	10,26%
Hipotekārie kredīti	9 329,47	9 009,22	-3,43%	9 170,49	-1,70%	1,79%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	58,02	61,68	6,30%	64,64	11,40%	4,80%

Visstraujāk, salīdzinot 2017.gada 1.pusgadu pret 2015.gada 1.pusgadu, ir augusi vidējā viena kredīta summa Līzinga un citiem ar transporta līdzekli/objektu nodrošinātajiem kredītiem (+41,73%), īpaši daudz neatpaliekot Distances kredītiem (+39,38%). Savukārt, salīdzinot 2017.gada 1.pusgadu pret 2016.gada 1.pusgadu, abi iepriekš minētie kredītu veidi ir samainījušies pozīcijām, attiecīgi, visstraujāk augot Distances kredītiem (+17,53%) un tad Līzinga un citiem ar transporta līdzekli/objektu nodrošinātajiem kredītiem (+10,26%). Vienlaikus jāatzīmē, ka pārējiem kredītu veidiem vidējā viena kredīta summā izmaiņas 2017.gada 1.pusgadā pret 2016.gada 1.pusgadu vērojamas nenozīmīgas (nepārsniedz 5%).

2.4. att. No jauna izsniegto Distances kredītu skaits un apjoms.

Distances kredītu apjoma pieaugums gadu pirmajos pusgados vērojams kopš 2014.gada. Vienlaikus jānorāda, ka pieauguma temps ir ievērojami palēninājies (2015.gada 1.pusg. salīdzinājumā ar 2014.gada 1.pusg. +37,78%, 2016.gada 1.pusg. salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusg. +17,62%, 2017.gada.1.pusg. salīdzinājumā ar 2016.gada.1.pusg. +3,36%), savukārt izsniegto Distances kredītu skaits kopš 2015.gada pirmajos pusgados samazinās (attiecīgi

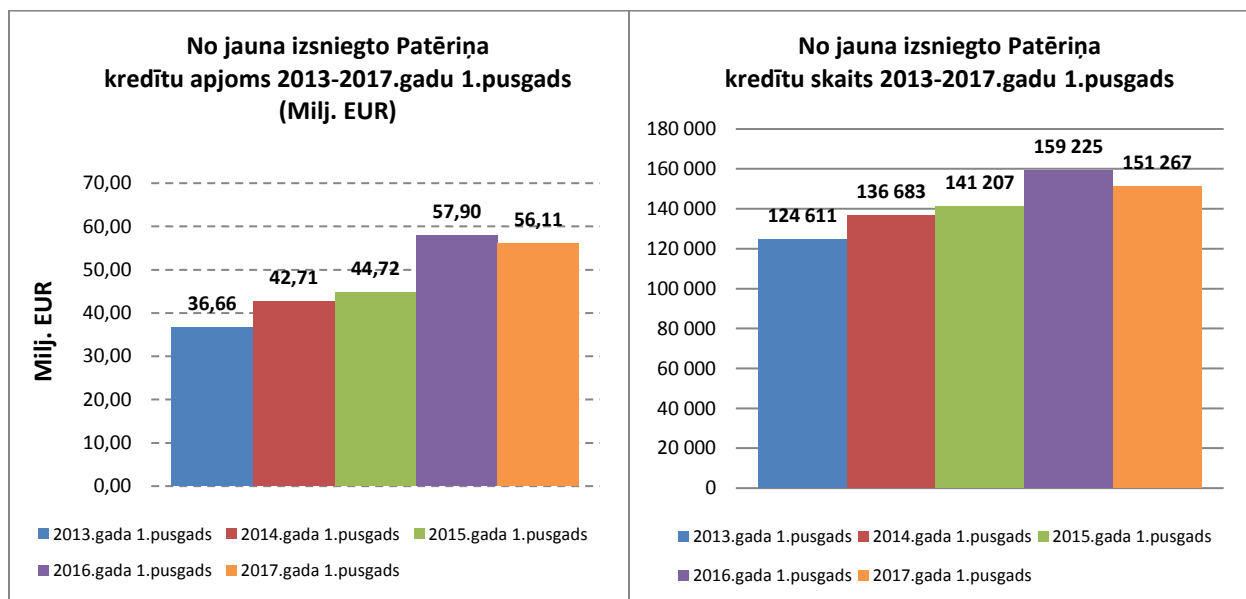
2016.gada 1.pusg. pret 2015.gada 1.pusg. (-) 0,82% un 2017.gada 1.pusg. pret 2016.gada 1.pusg. (-) 12,06%. 2017.gada 1.pusg. Distances kredītu skaits tikai par 2,04% pārsniedz 2014.gada 1.pusg. rādītāju, kurš fiksēts kā sliktākais kopš pārskatu sagatavošanas brīža uzsākšanas.

2.3.tabula

No jauna izsniegtie Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2015.-2017.gada 1.pusgadā

Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2015.gada 1.pusgads		2016.gada 1.pusgads		2016.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu (%)		2017.gada 1.pusgads		2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu (%)	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie distances kredīti	15 405 206	85 787	9 981 210	52 127	-35,21%	-39,24%	16 253 052	75 624	62,84%	45,08%
Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	56 014 967	308 385	63 027 773	321 099	12,52%	4,12%	50 798 227	236 125	-19,40%	-26,46%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kreditlīnijas)	22 530 369	58 308	37 495 061	75 539	66,42%	29,55%	47 162 358	82 905	25,78%	9,75%
Kopā	93 950 542	452 480	110 504 043	448 765,00	17,62%	-0,82%	114 213 637	394 654	3,36%	-12,06%

No jauna izsniegtajiem bezmaksas Distances kredītiem pēc 2016.gada 1.pusgadā novērotās lejupslīdes kā kredītu kopsummā tā kredītu skaitā (attiecīgi (-) 35,21% un (-) 39,24%) 2017.gada 1.pusgadā konstatējams būtisks pieaugums kā kopsummā (+ 62,84% pret 2016.gada 1.pusgadu), tā skaitā (+ 45,08%). Vienlaikus 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu ievērojami ir samazinājušies par maksu izsniegtie Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā (kopsummā (-) 19,40%, kredītu skaitā (-) 26,46%). Distances kredīti ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa kā kredītu kopsummā, tā skaitā kopš 2015.gada pirmajos pusgados uzrāda būtisku pieaugumu.

2.5. att. No jauna izsniegto Distances kredītu skaits un apjoms.

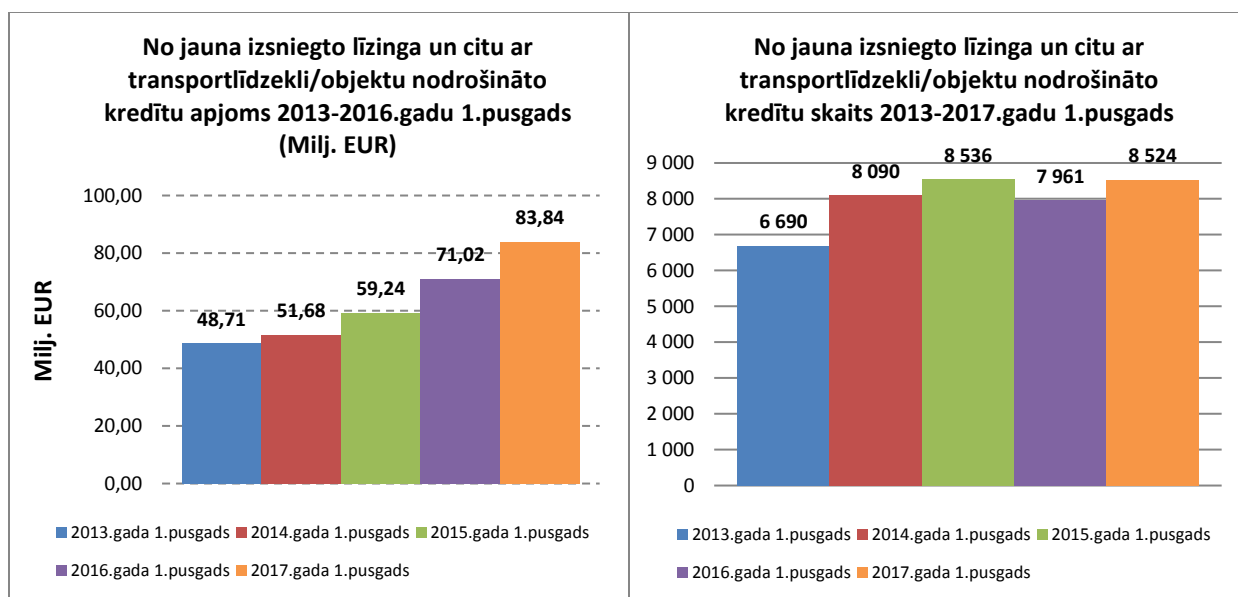
Patēriņa kredītiem, kuriem pieaugums vērojams trīs iepriekšējo gadu pirmajos pusgados, 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu samazinājies gan no jauna izsniegto kredītu apjoms ((-) 3,10%), gan kredītu skaits ((-) 5,00%).

2.4. tabula

No jauna izsniegtie Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2015.-2017.gada 1.pusgadā

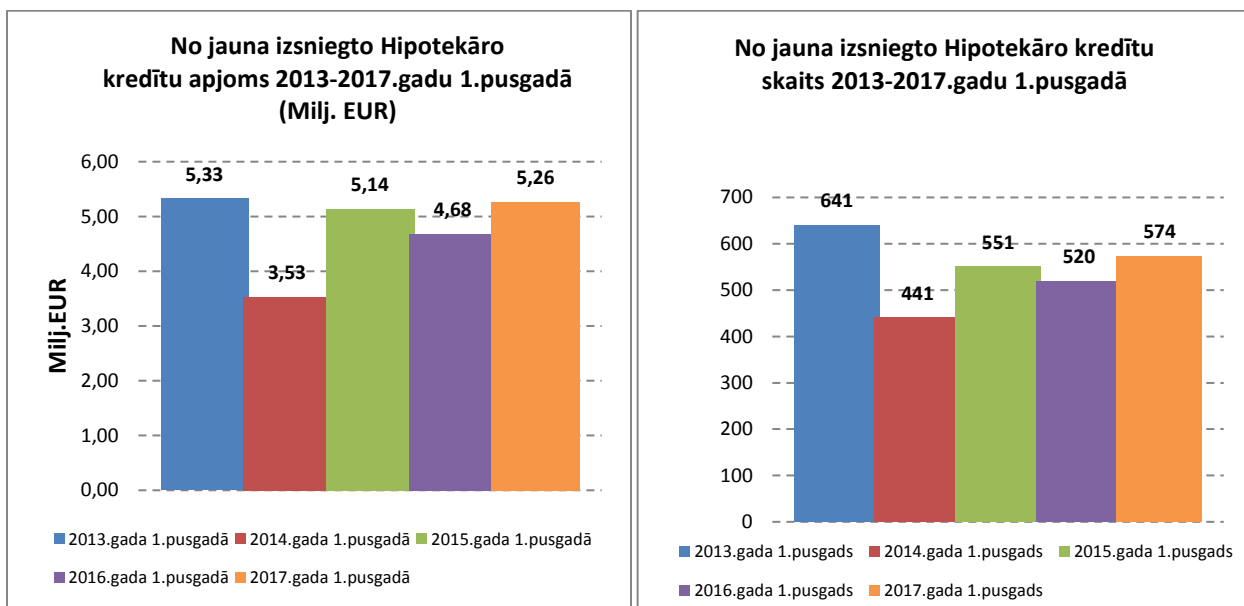
Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2015.gada 1.pusgads		2016.gada 1.pusgads		2016.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2015.gada 1.pusgadu (%)		2017.gada 1.pusgads		2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu (%)	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie patēriņa kredīti	2 510 084,53	9 796	5 104 004,70	21 089	103,34%	115,28%	8 618 838	30 167	68,86%	43,05%
Patēriņa kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	3 682 424,08	50 017	4 056 324,61	41 583	10,15%	-16,86%	3 473 245	30 766	-14,37%	-26,01%
Patēriņa kredīti ar aizdevuma atmaksas grafiku	38 525 361,84	81 394	48 740 005,88	96 553	26,51%	18,62%	44 014 179	90 334	-9,70%	-6,44%
Kopā	44 717 870,45	141 207	57 900 335,19	159 225	29,48%	12,76%	56 106 262	151 267	-3,10%	-5,00%

Patēriņa kredītiem dalījumā pa atmaksas veidiem (2.4. tabula), līdzīgi kā Distances kredītiem, būtiski ir pieaudzis bez maksas izsniegto kredītu apjoms un skaits un samazinājies par maksu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegto kredītu apjoms un skaits. Vienlaikus jānorāda uz atšķirību, ka Patēriņa kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku ir samazinājies kā izsniegto kredītu apjoms un skaits, kamēr Distances kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku gan kredītu apjoms, gan skaits ir palielinājies.

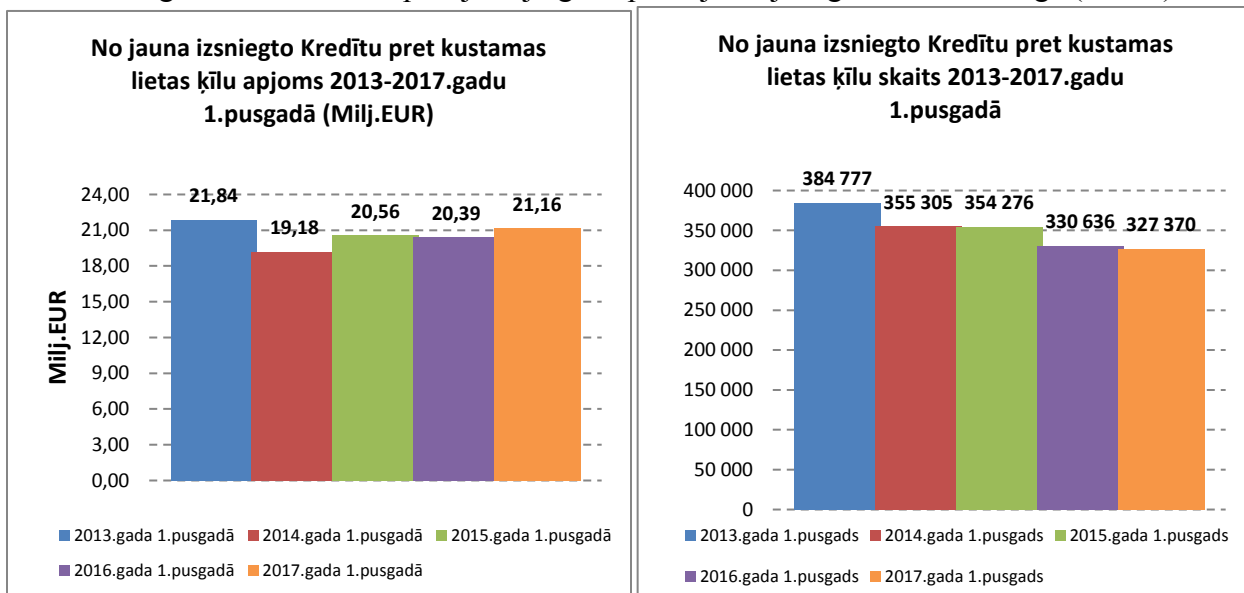
2.5. att. No jauna izsniegto līzings un citu ar transportlīdzekli / objektu nodrošināto kredītu skaits un apjoms.

Līzings un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem no jauna izsniegto kredītu skaits, kas 2016.gada 1.pusgadā attiecībā pret 2015.gada 1.pusgadu bija samazinājies, šā gada pirmajos sešos mēnešos ir pieaudzis par 563 jeb 7,07%, savukārt izsniegto kredītu kopsummas apjoms turpina palielināties: 2014.gada 1.pusgadā pret 2013.gada 1.pusgadu + 6,10%, 2015.gada 1.pusgadā pret 2014.gada 1.pusgadu + 14,63%, 2016.gada 1.pusgadā pret 2015.gada 1.pusgadu + 19,89%, 2017.gada 1.pusgadā pret 2016.gada 1.pusgadu + 18,06% (2.1. tab. un 2.5.att.).

2.6.att. No jauna izsniegto Hipotekāro kredītu skaits un apjoms.

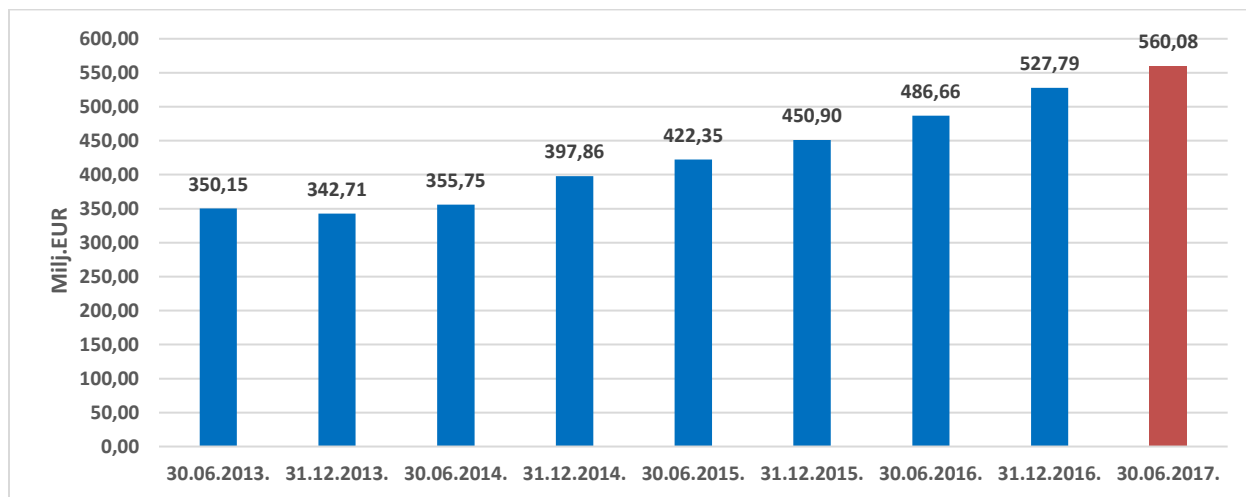
Hipotekārajos kredītos 2017.gada 1.pusgadā no jauna izsniegto kredītu skaitā un apjomā uzrādīti labākie dati kopš 2013.gada 1.pusgada. Salīdzinot ar pārskata periodu labāko rādītāju, 2017.gada 1.pusgadā izsniegto kredītu apjoms atpaliek vien par 1,31%, kredītu skaits par 10,45%. Vidējā viena izsniegtā kredīta summa pēdējo triju gadu pirmajos bijusi gandrīz nemainīga (2.2.att)

2.7.att. No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu skaits un apjoms.

Kredīti pret kustamas lietas ķīlu ir vienīgais no kredītu veidiem, kur periodā no 2013. līdz 2017.gadam pirmajos pusgados no jauna izsniegto kredītu skaitā vērojama pakāpeniska samazināšanās. Savukārt no jauna izsniegto kredītu summā pēc krituma 2016.gada 1.pusgadā pret 2015.gada 1.pusgadu, 2017.gada 1.pusgadā fiksēts pieaugums par 0,77 milj. EUR jeb 3,77%.

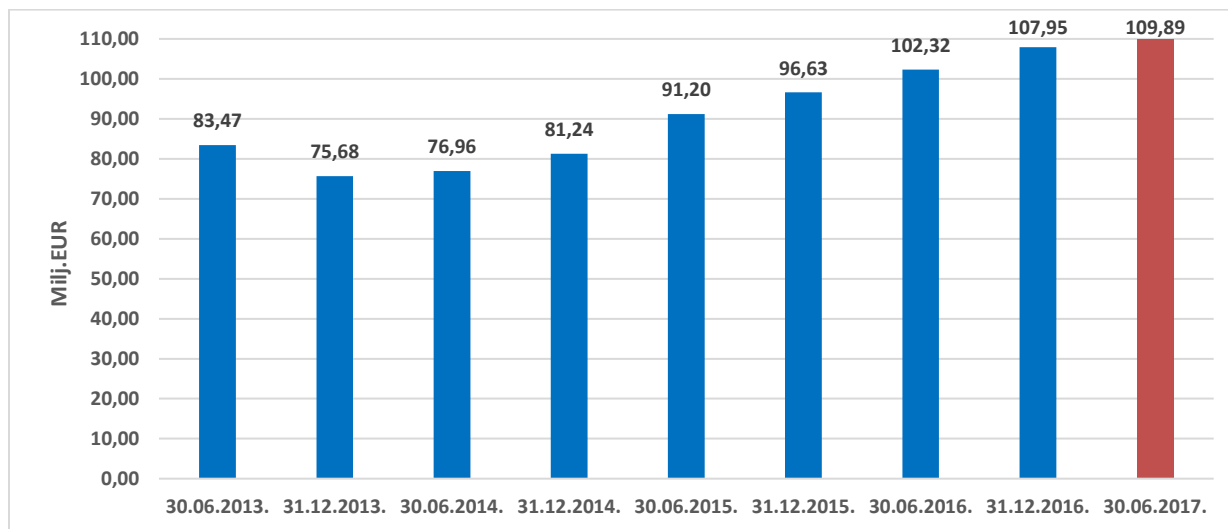
3. Kredītportfelis

3.1.att. Nebanku kredītu devēju kopējais kredītportfelis (milj. EUR)

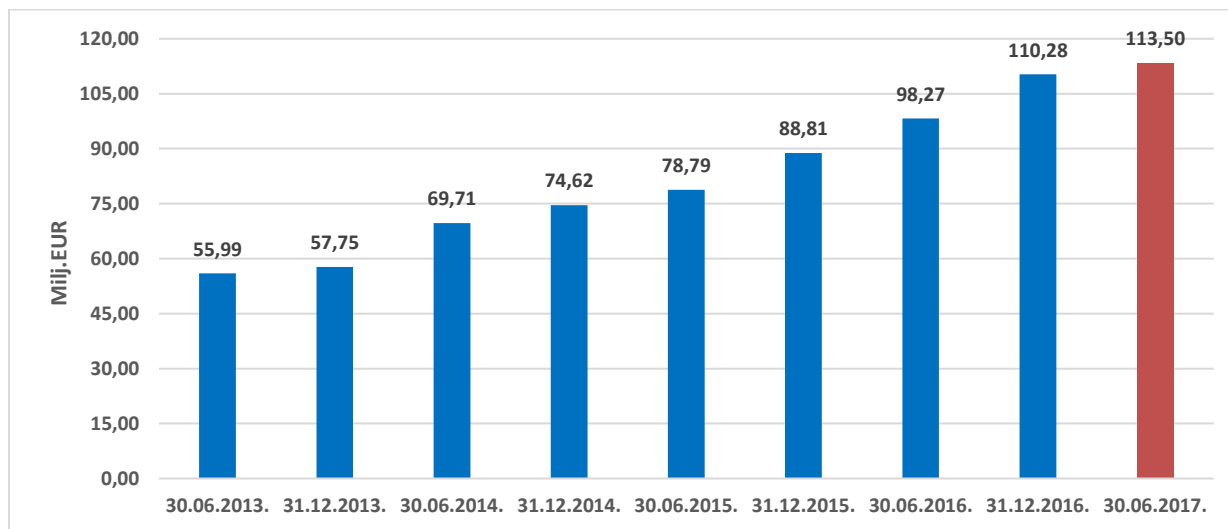
Nebanku kreditētāju patērētājiem izsniegto aizdevumu kopējā kredītportfeļa atlikums uz 2017.gada 30.jūniju pārsniedza 560 milj. EUR, salīdzinājumā ar 2016.gada 31.decembri pieaugot par 32,29 milj. EUR jeb 6,12%, savukārt pieaugums pret 2016.gada 30.jūniju ir par 73,42 milj. EUR jeb 15,09% (3.1. att.). Salīdzinājumam laikā no 2015.gada 30.jūnija līdz 2016.gada 30.jūnijam kopējā kredītportfeļa izmaiņas bija + 64,31 milj. EUR jeb 15,23%.

Kopējā pozitīvās kredītportfeļa izmaiņas nodrošina pieaugumi Distances kredītu (3.2.att.), Patēriņa kredītu (3.3.att.), Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu (3.4.att.) un Kredītu pret kustamas mantas ķīlu (3.5.att) portfeļos. Vienīgi Hipotekāro kredītu (3.6.att.) portfeļa izmaiņas turpina saglabāties negatīvas.

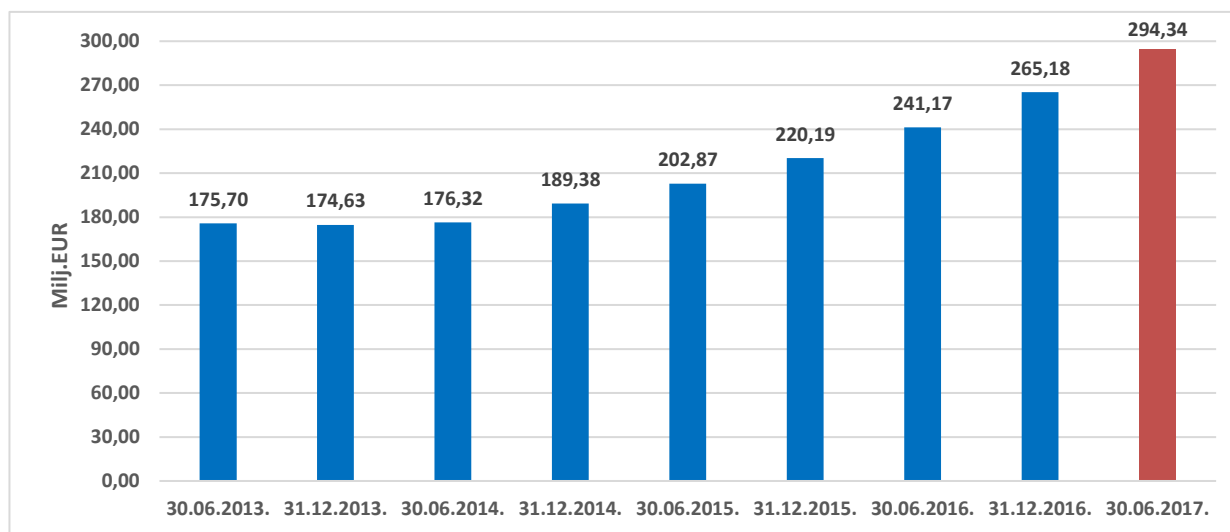
3.2.att. Distances kredītu portfelis (milj. EUR)

Distances kredītu portfeļa pieauguma tempi 2017.gada 1.pusgadā palēninās: + 1,94 milj. EUR jeb 1,80% salīdzinājumā ar 2016.gada 2.pusgadu, kurā bija + 5,63 milj. EUR jeb 5,50%. Arī gada griezumā Distances kredītu portfeļa pieaugums bijis ievērojami lēnāks nekā iepriekšējā analogā periodā: laikā no 2016.gada 30.jūnija līdz 2017.gada 30.jūnijam + 7,57 milj. EUR jeb 7,40%, iepriekš – laikā no 2015.gada 30.jūnija līdz 2016.gada 30.jūnijam + 11,12 milj. EUR jeb 12,19%.

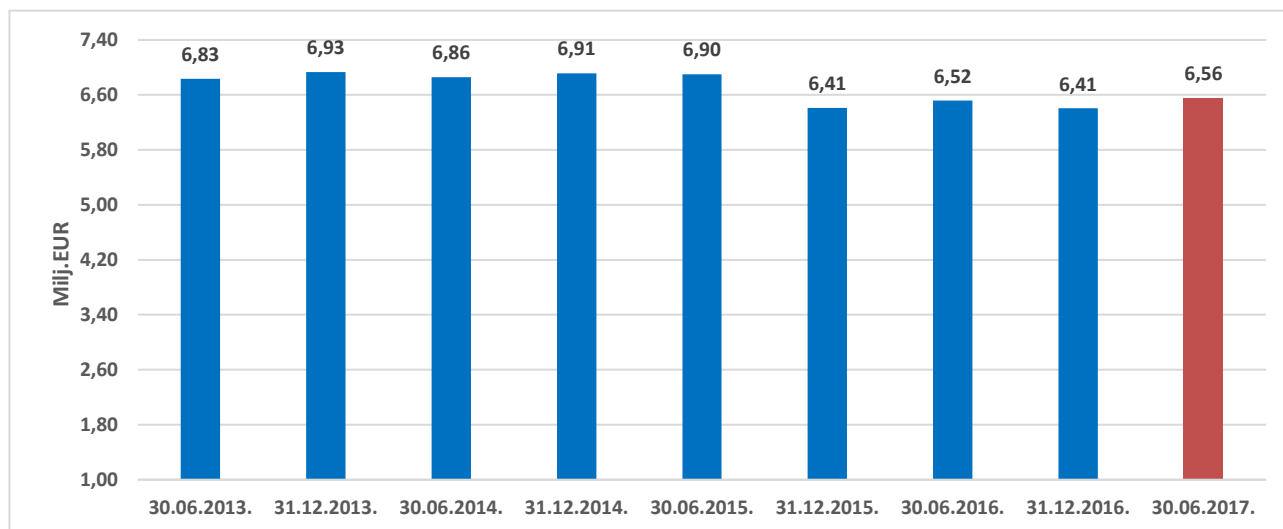
3.3.att. Patēriņa kredītu portfelis (milj. EUR)

Patēriņa kredītu portfeļa pieauguma tempi, līdzīgi kā Distances kredītu, 2017.gada 1.pusgadā palēninās: + 3,22 milj. EUR jeb 2,92% salīdzinājumā ar iepriekšējo – 2016.gada 2.pusgadu, kurā bija + 12,01 milj. EUR jeb 12,22%, savukārt gada griezumā (2016.gada 30.jūnijs – 2017.gada 30.jūnijs) + 15,23 milj. EUR jeb 15,50% pret iepriekšējā (2015.gada 30.jūnijs – 2016.gada 30.jūnijs) + 19,48 milj. EUR jeb 24,72 milj. EUR.

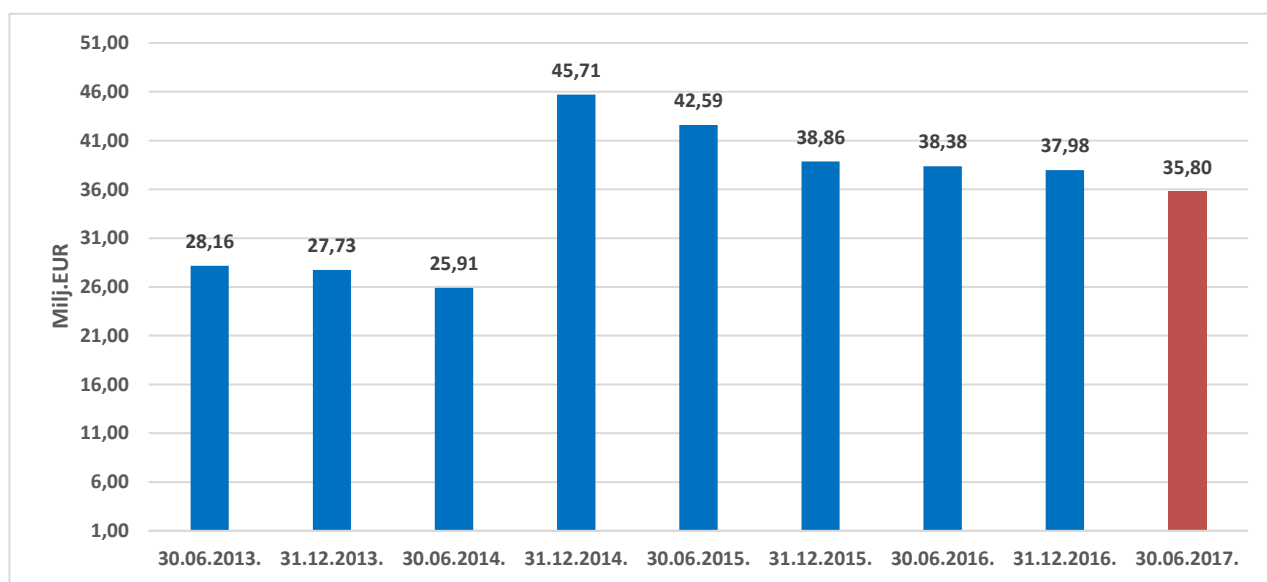
3.4.att. Līzinga portfelis (milj. EUR)

Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu portfelis (3.4.att. 15.lpp) arī 2017.gada 1.pusgadā uzrāda vislielāko un stabilāko pieaugumu no visiem kredītu veidiem + 29,16 milj. EUR jeb procentu izteiksmē 11,03 %. Salīdzinājumam – 2016.gada 2.pusgadā bija + 24,01 milj. EUR jeb 9,96%, 2016.gada 1.pusgadā + 20,98 milj. EUR jeb 9,52%, 2015.gada 2.pusgadā + 17,32 milj. EUR jeb 7,84% un 2015.gada 1.pusgadā + 13,49 milj. EUR jeb 7,12%. Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu portfelis uz 2017.gada 30.jūniju tuvojās 300 milj. EUR robežai un sastādīja 52,55% no visa nebanku kredītdevēju deklarētā kopējā portfeļa.

3.5.att. Kredītu pret kustāmas mantas ķīlu portfelis (milj. EUR)

Kredītu pret kustamas lietas ķīlu kredītportfeļa apjoms (3.5.att) 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu - 2016.gada 2.pusgadu ir pieaudzis par 0,15 milj. EUR jeb 2,34%. Kredītu pret kustamas lietas ķīlu kopējais atlikums – 6,56 milj. EUR ir labākais rādītājs pēdējo četru pārskata periodu laikā.

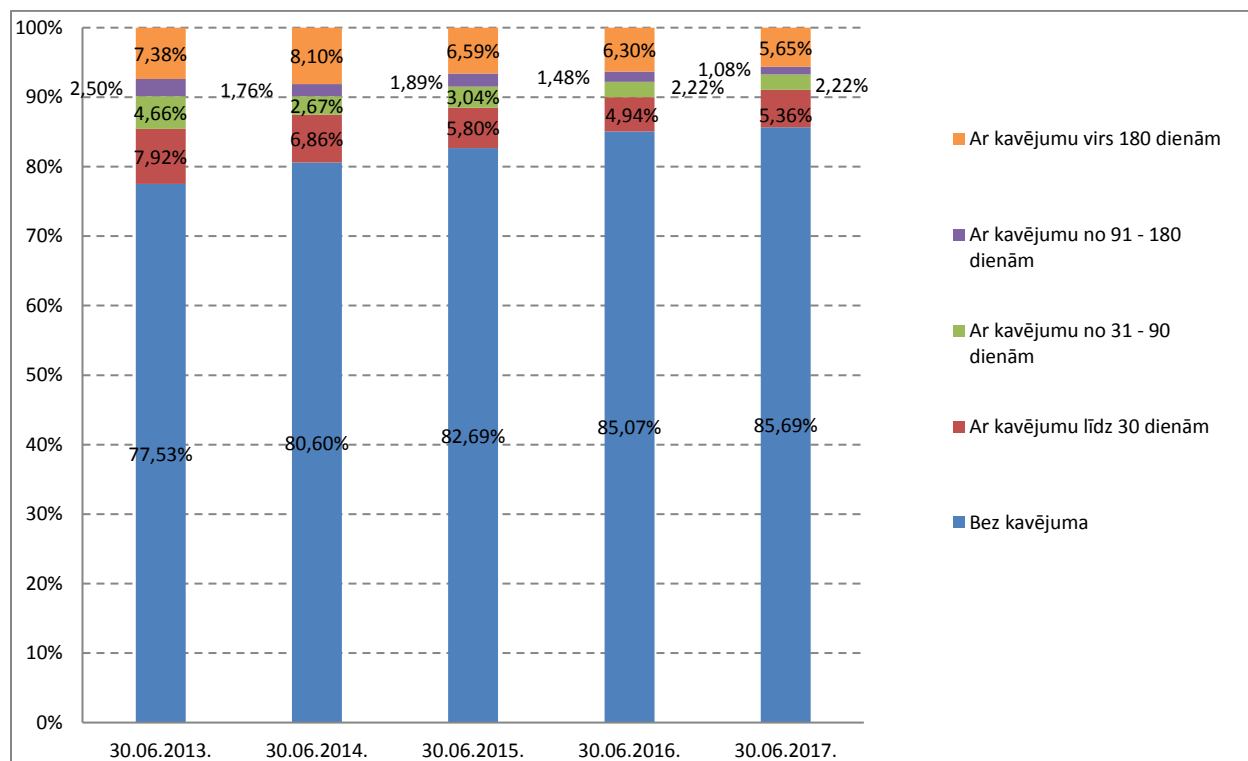

3.6..att. Hipotekāro kredītu portfelis (milj. EUR)

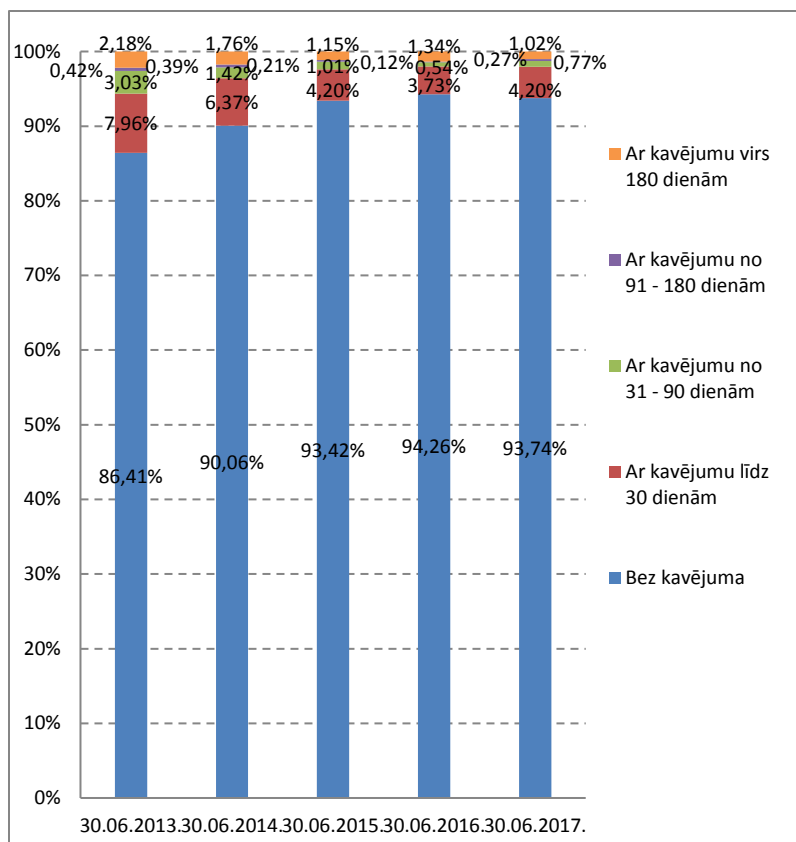
Hipotekāro kredītu kredītportfelis (3.6.att), neskatoties uz no jauna izsniegto kredītu kopējā apjoma pieaugumu, 2017.gada 1.pusgadā pret iepriekšējiem pārskata periodiem turpina samazināties: (-) 2,18 milj. EUR jeb 5,74% pret 2016.gada 2.pusgadu. Tas ir straujākais samazinājums laikā no 2015.gada 31.decembra, ko nodrošinājuši divi faktori: 1) strauja izsniegto kredītu aprīte portfeļos un 2) tikai hipotekārā portfeļa administrēšana, neizsniedzot jaunus aizdevumus, no atsevišķu sabiedrību puses.

4. Kredītu kvalitāte

Nebanku kreditētāju kopējais kredītportfelis pēc kredītu kvalitātes, vērtējumā pēc gadu pirmajiem sešiem mēnešiem, 2017.gada 1.pusgadā turpināja uzlaboties. Ja 2013.gada 30.jūnijā bez kavējuma kopējā kredītportfelī pēc apjoma bija 77,53%, 2014.gada 30.jūnijā 80,60%, 2015.gada 30.jūnijā 82,69% un 2016.gada 30.jūnijā 85,07%, tad 2017.gada 30.jūnijā jau 85,69% (4.1. att.). Uz 2017.gada 30.jūniju kopumā kavēti bija 14,31% no kopējā kredītportfeļa apjoma, salīdzinājumā ar 2016.gada 30.jūniju palielinājies līdz 30 dienām kavēto kredītu apjoms (par 0,42 procentpunktiem), nemainīgs īpatsvars palicis kavējumos no 31 līdz 90 dienām – 2,22%, savukārt samazinājies no 91 līdz 180 dienām un virs 180 dienām kavēto kredītu īpatsvars kopējā kredītu portfelī attiecīgi par 0,40 procentpunktiem un 0,65 procentpunktiem.

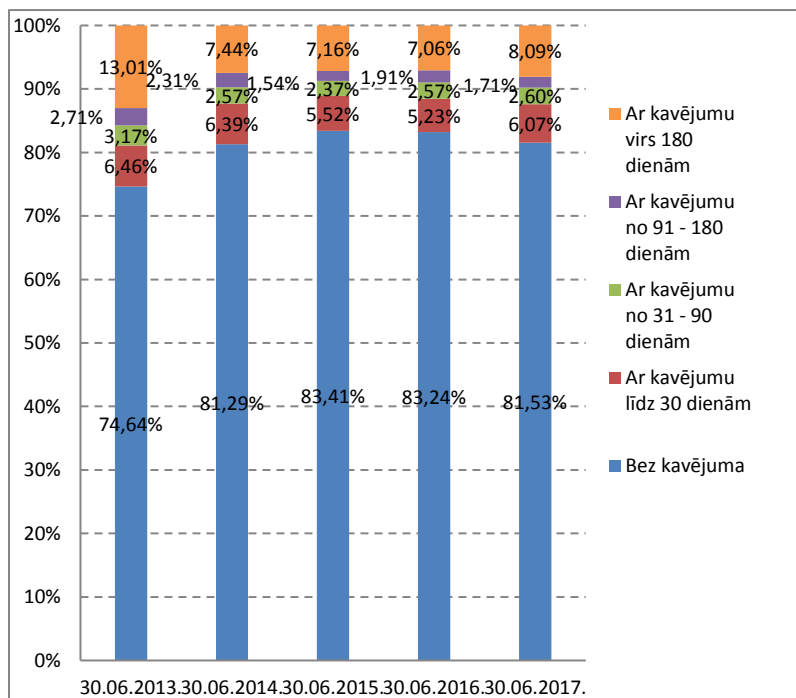

4.1. att. Nekavēto / kavēto kredītu (pēc apjoma) īpatsvars nebanku kreditēšanas sektorā.

Lai arī pasliktinājusies salīdzinājumā ar 2016.gada 30.jūniju par 0,52 procentpunktiem, vislabākā kredītu kvalitāte turpina saglabāties Līzinga un citu ar transportlīdzekļi vai citu objektu nodrošināto kredītu grupā, kurā bez kavējumiem uz 2017.gada 30.jūniju bija 93,74% no kredītportfeļa. 2017.gada pirmajā pusgadā salīdzinājumā ar analogo iepriekšējā gada periodu kavējuma apjoms ir palielinājies līdz 30 dienām (+ 0,47 procentpunkti), periodā no 30-90 dienām (+ 0,23 procentpunkts), periodā no 91-180 dienām (+ 0,15%), savukārt kavēto kredītu apjoms samazinājies par 0,32 procentpunktiem ilgstošiem kavējumiem (virs 180 dienām).

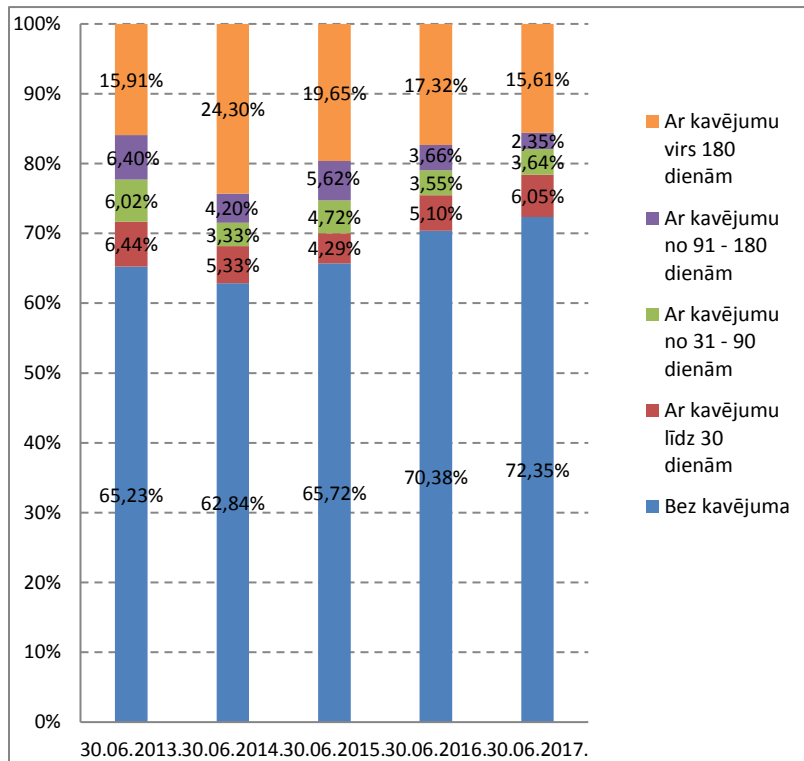
4.2. att. Līzinga un citu ar transportlīdzekļi vai citu objektu nodrošināto kredītu portfeļa kvalitāte

Kredītu portfeļa kvalitāte ir pasliktinājusies arī Patēriņa kredītiem. Uz 2017.gada 30.jūniju bez kavējuma bija 81,53% no patēriņa kredītu portfeļa, kas salīdzinājumā ar 2016.gada 30.jūniju ir par 1,71 procentpunktu sliktāk un salīdzinājumā ar 2015.gada 30.jūniju par 1,88 procentpunktiem sliktāk. Patēriņa kredītiem pieaudzis kavējums kredītiem līdz 30 dienām par 0,84 procentpunktiem un kredītiem virs 180 dienām par 1,03 procentpunktiem.

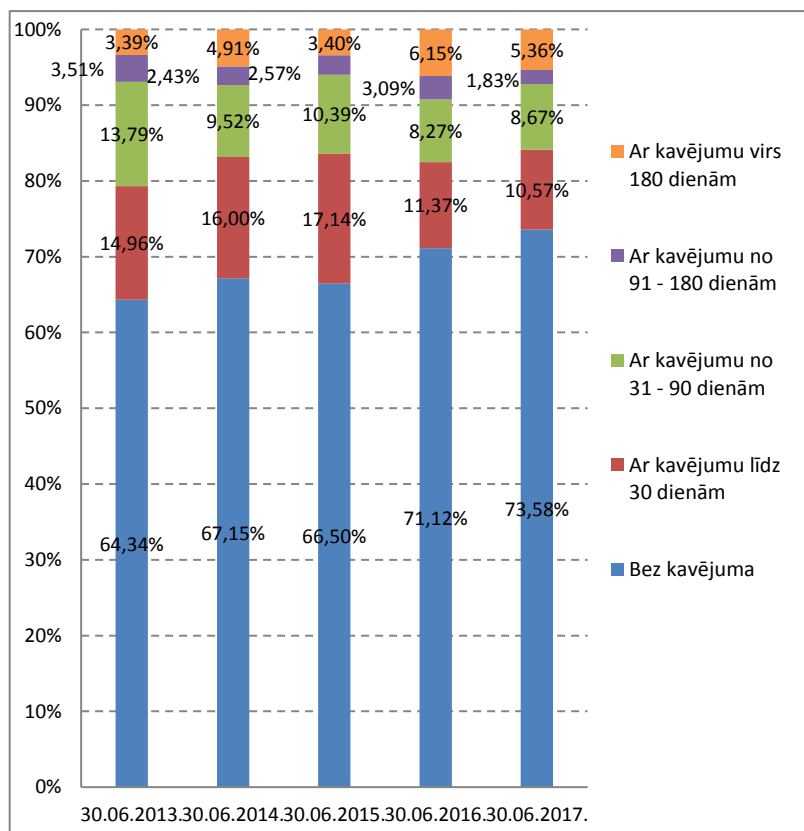
4.3. att. Patēriņa kredītu portfeļa kvalitāte

Distances kredītu maksājumu disciplīna 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada 1.pusgadu ir uzlabojusies par 1,97 procentpunktiem, kredītu īpatsvaram pēc apjoma bez kavējuma sasniedzot 72,35%. Lai arī Distances kredītiem ir pieaudzis līdz 30 dienām kavēto kredītu īpatsvars (+ 0,95 procentpunkti) un no 31-90 dienām kavēto kredītu īpatsvars (+ 0,09 procentpunkti), ilgstošie kavējumi: 91-180 dienas un virs 180 dienām ir samazinājušies attiecīgi par 1,31 procentpunktu un 1,71 procentpunktu.

4.4. att. Distances kredītu portfeļa kvalitāte

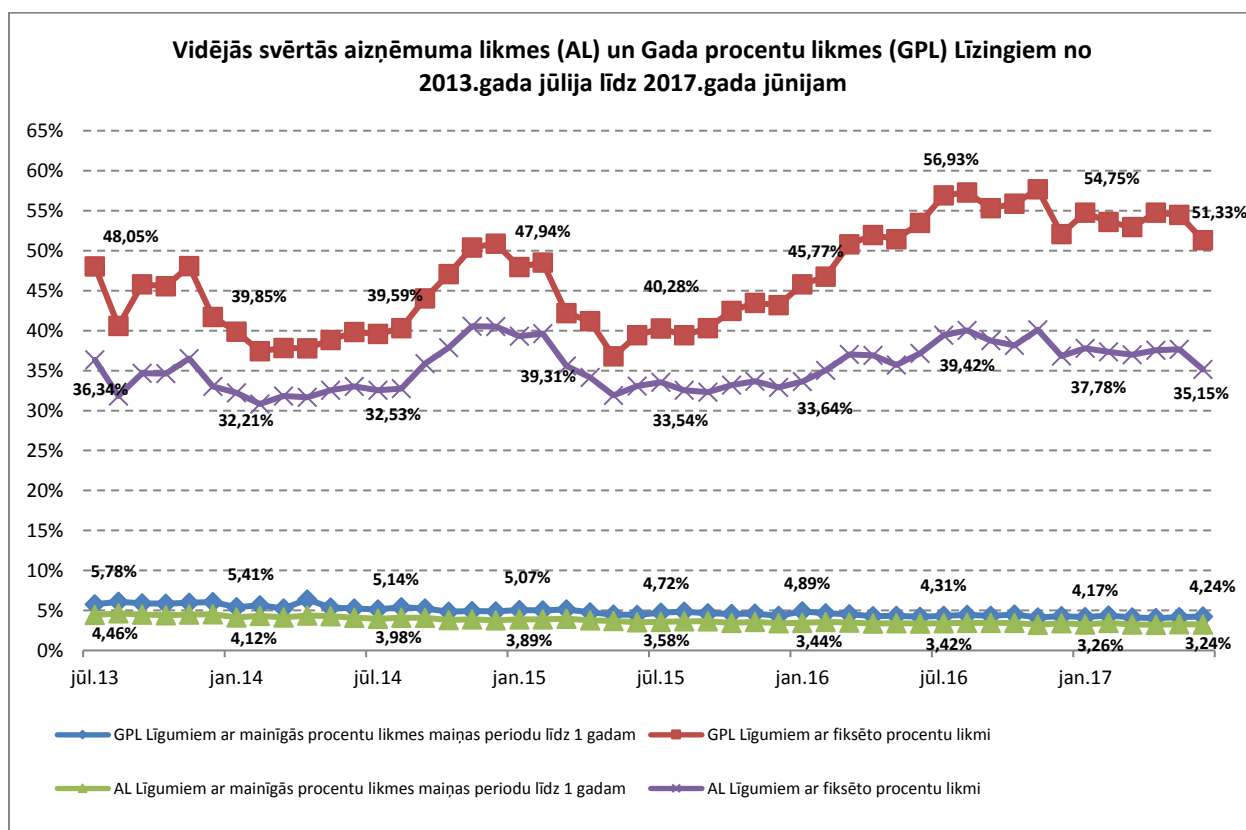
Arī Hipotekāro kredītu portfeli 2017.gada 1.pusgadā ir vērojami būtiskāki kredītportfeļa kvalitātes uzlabojumi: portfelis bez kavējuma + 2,46 procentpunkti, portfelis ar kavējumu līdz 30 dienām (-) 0,80 procentpunkti, ar kavējumu no 91-180 dienām (-) 1,26 procentpunkti un ilgstoši kavētie (virs 180 dienām) (-) 0,79 procentpunkti. Vienīgi Hipotekāro kredītu kavējumu grupā no 31-90 dienām kavēto kredītu apjoms 2017.gada 1.pusgadā ir palielinājies par 0,40 procentpunktiem. Hipotekāro kredītu maksājumu disciplīna uz 2017.gada 30.jūniju ir uzrādījusi labāko rādītāju datu apkopošanas vēsturē.

4.5.att. Hipotekāro kredītu portfeļa kvalitāte

5. Procentu likmes

Procentu likmes Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu līgumiem ar mainīgās procentu likmes maiņas periodu līdz 1 gadam 2017.gada 1.pusgadā turpināja saglabāties stabili zemas. Tikai 2017.gada februārī šī vidēji svērtā procentu likme starp visiem aizdevējiem pakāpās līdz 3,45%, kamēr citos 2017.gada pirmā pusgada mēnešos tā svārstījās robežās starp 3,21% un 3,27%. Atšķirībā no mainīgajām procentu likmēm, kurām jau ilgstošā laika periodā vērojama pakāpeniska lejupslīde, fiksētās procentu likmes ir ievērojami jūtīgākas pret tirgū notiekošajiem procesiem. Tās 2016.gadā laikā no jūnija līdz novembrim salīdzinājumā ar 2015.gadu un 2016.gada pirmo pusi bija ievērojami palielinājušās - par vairāk nekā 8 procentpunktiem jeb 25%, salīdzinot 2015.gada minimumu pret 2016.gada maksimumu. Savukārt 2017.gada pirmajos sešos mēnešos uzrāda samazinājuma tendenci. 2017.gada jūnijā šīs likmes saruka līdz 35,15%, kas bija par 4,94 procentpunktiem mazāk nekā 2016.gada novembrī.

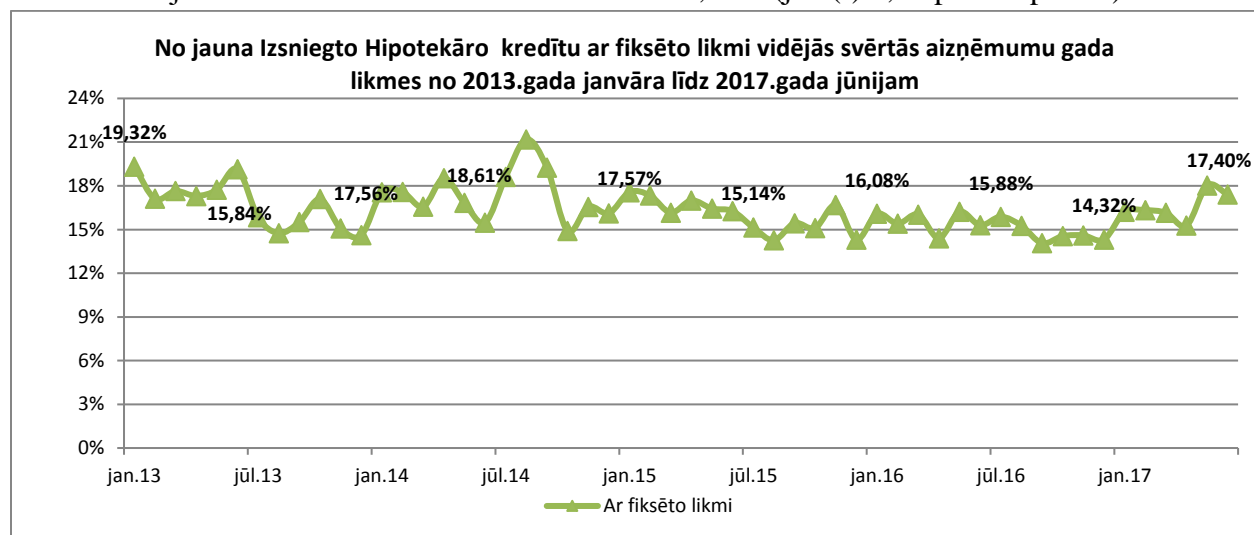

5.1. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes un GPL no jauna izsniegtajiem Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem laika periodā no 2013.gada 1.jūlija līdz 2017.gada 30.jūnijam.

GPL līkne no jauna izsniegtajiem Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem ar mainīgo procentu likmi ar maiņas periodu līdz 1 gadam 2017.gada pirmajā pusgadā pretēji lejupslīdošai aizdevuma likmes līknei ir nedaudz palielinājusies.

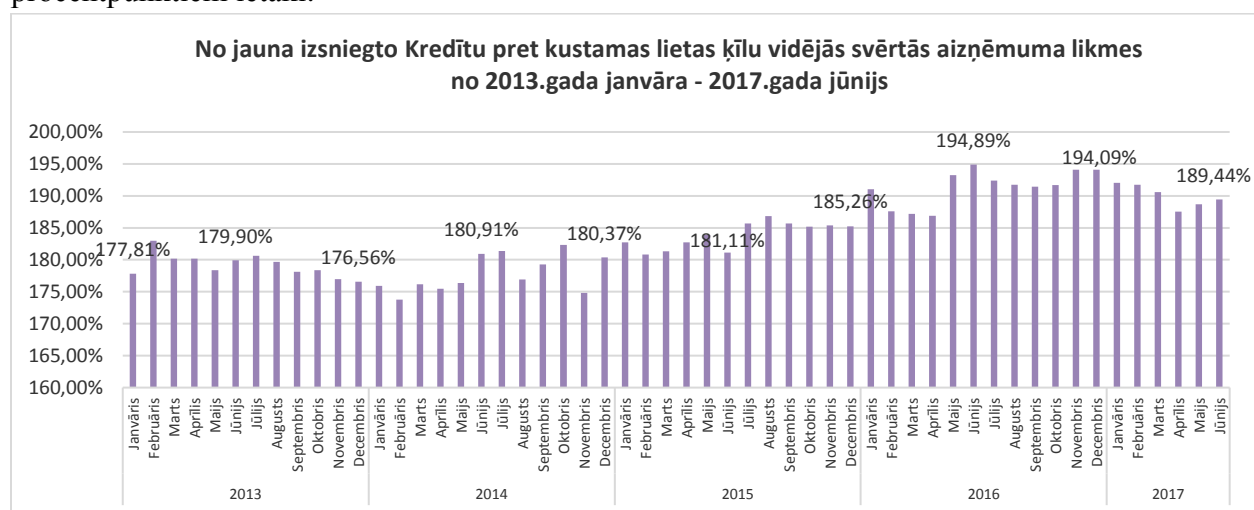
Hipotekārajiem aizdevumiem ar fiksēto aizņēmuma likmi (5.2.att.) 2017.gada 1.pusgadā līdzīgi kā iepriekšējos pārskata periodos ir vērojamas likmju svārstības. Ja vēl 2016.gada decembrī

vidējā svērtā aizņēmuma likme bija noslīdējusi līdz 14,32%, tad jau 2017.gada maijā tā bija sasniegusi 18,02%, kas ir par 3,70 procentpunktiem vairāk nekā 2016.gada decembrī un aplūkojama kā augstākā kopš 2014.gada septembra. 2017.gada 1.pusgads tika noslēgts nedaudz zemākā vidējās svērtās aizdevuma likmes līmenī – 17,40% (jeb (-) 0,62 procentpunkti).

5.2. att. Vidējās svērtās aizņēmuma procentu likmes no jauna izsniegtajiem Hipotekārajiem kredītiem ar fiksēto likmi laika periodā no 2013.gada 1.janvārim līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu, kuriem ilgākā laika periodā vidējās vidēji svērtās likmes, skatoties griezumā pa pusgadiem, bija uzrādījušas pieauguma tendenci: 2014.gada 1.pusgada vidējā vidēji svērtā likme bija 176,42%, 2014.gada 2.pusgada – 179,17%, 2015.gada 1.pusgada - 182,11%, 2015.gada 2.pusgada – 185,68, 2016.gada 1.pusgada – 190,09%, 2016.gada 2.pusgada – 192,55%, 2017.gada 1.pusgadā fiksēts samazinājums līdz 189,99% Faktiski Kredīti pret kustamas lietas ķīlu pie nenozīmīga no jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma kāpuma (attiecīgi + 3,63% un 2,46% salīdzinājumā ar 2016.gada 2.pusgadu), ir kļuvuši par 2,56 procentpunktiem lētāki.

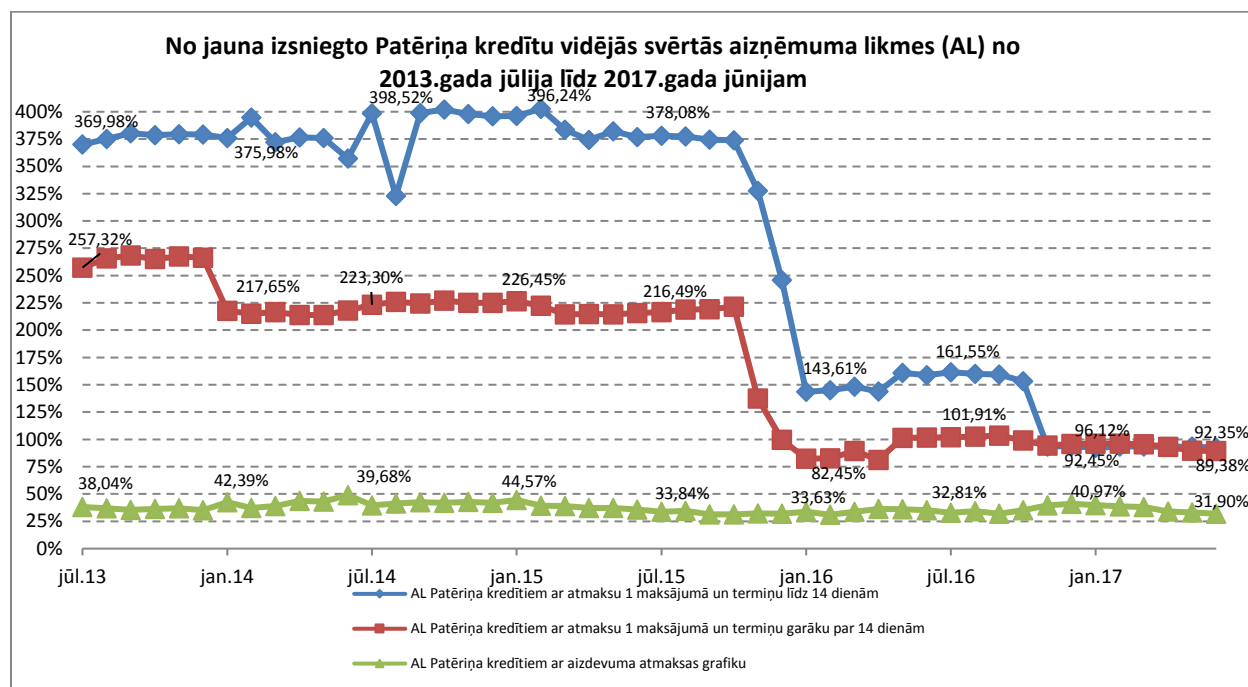
5.3 att. Vidējās svērtās aizņēmuma procentu likmes no jauna izsniegtajiem Kredītiem pret kustamas mantas ķīlu laika periodā no 2013.gada 1.janvārim līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Vidējās svērtās aizņēmuma likmes Patēriņa kredītiem ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu līdz 14 dienām (5.4.att augšējā līkne), kuras 2015.gada sākumā sasniedza savu vēsturisko

maksimumu līdzšinējā pārskatu apkopošanas laikā - 402,70%, kopš 2015.gada otrās puses ir samazinājušās aptuveni četras reizes. Tas ir noticis 2016.gada janvārī, spēkā stājoties ierobežojumiem Patērētāju tiesību aizsardzības likumā attiecībā uz kredītu kopējām izmaksām.

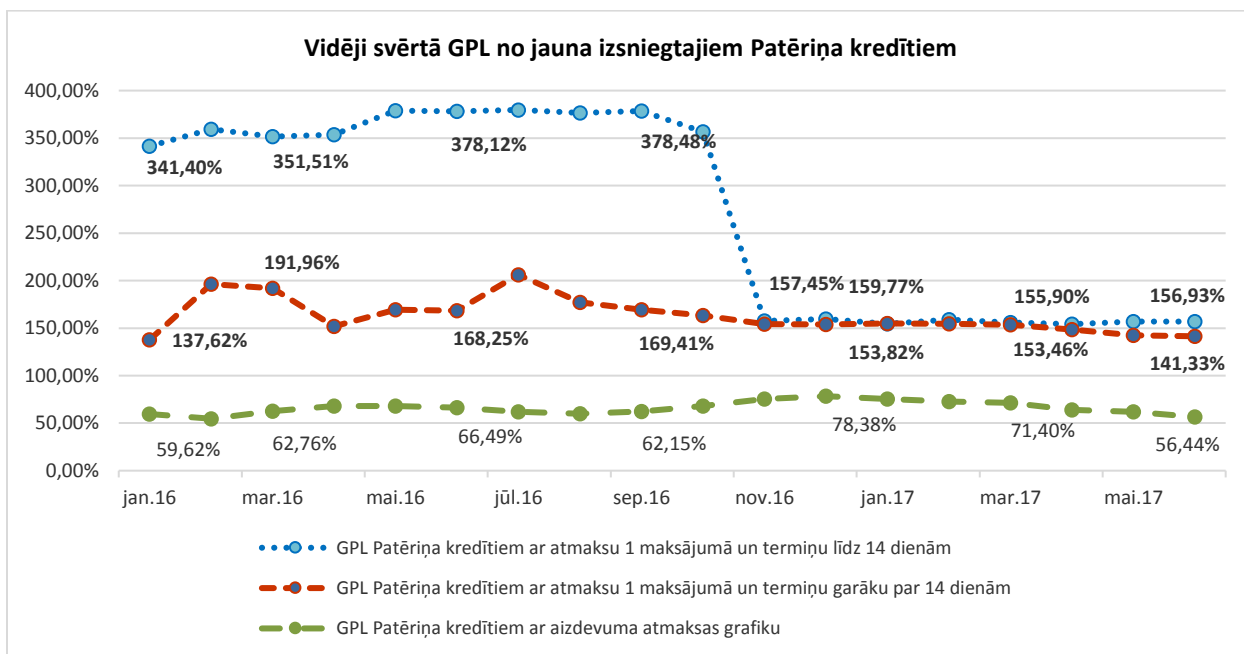
Šī paša faktora ietekmē arī aizdevumi ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu virs 14 dienām (5.4. att. vidējā līkne) kopš 2015.gada nogales piedzīvojuši cenas samazinājumu aptuveni divas ar pusi reizes. Jāatzīmē, ka laikā no 2016.gada novembra līdz 2017.gada aprīlim vidēji svērtās aizņēmuma likmes Patēriņa kredītiem ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu līdz 14 dienām bija zemākas par vidēji svērtajām aizņēmuma likmēm Patēriņa kredītiem ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu virs 14 dienām, maksimālajai starpībai 2017.gada janvārī sasniedzot 3,67 procentpunktus.

No visiem patēriņa kredītiem, kā redzams no 5.4. attēla apakšējās līknes, vismazāk svārstībām pakļautas ir aizņēmuma likmes patēriņa kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku. 2015.gada pēdējos četros mēnešos šīs likmes bija stabilā 31,4-32% līmenī, sākot jau ar 2016.gada janvāri tās uzrādīja pakāpenisku pieaugumu, līdz gada beigām sasniedzot 40,97%, savukārt 2017.gada 1.pusgadā tikpat pakāpeniski samazinoties līdz 31,90%.

5.4.att. Vidējās svērtās aizņēmuma procentu likmes no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem laika periodā no 2013.gada 1.jūlija līdz 2017.gada 30.jūnijam.

2016.gads bija pirmais, kad no sabiedrību iesniegtās informācijas radās iespēja izveidot visas trīs GPL līknes, pārskatāmi tās salīdzinot. Līknes uzskatāmi demonstrē īstermiņa Patēriņa kredītu (līdz 30 dienām) izmaksu samazinājumu, sākot ar 2016.gada septembri. Savukārt Patēriņa kredīti ar aizdevuma atmaksas grafiku, kuriem 2016.gadā bija vērojama pakāpeniska sadārdzināšanās, 2017.gada 1.pusgadā kļuvuši lētāki par nepilniem 22 procentpunktiem, salīdzinot 2017.gada jūniju pret 2016.gada decembri.

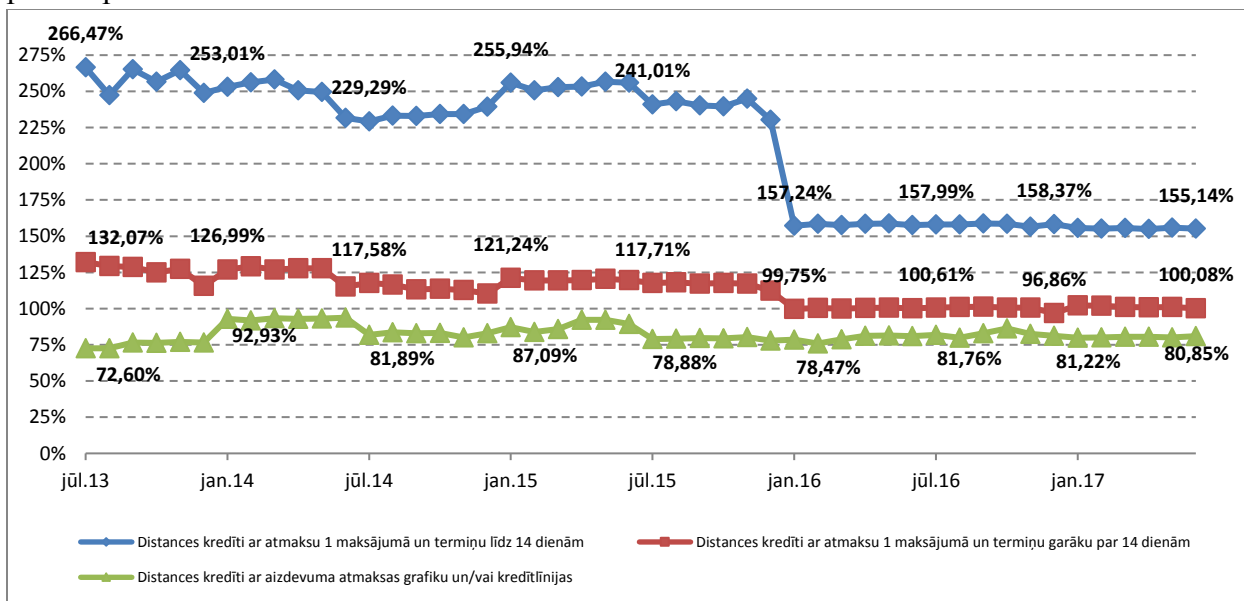

5.5. Vidēji svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem no 2016.gada janvāra – 2017.gada jūnijam.

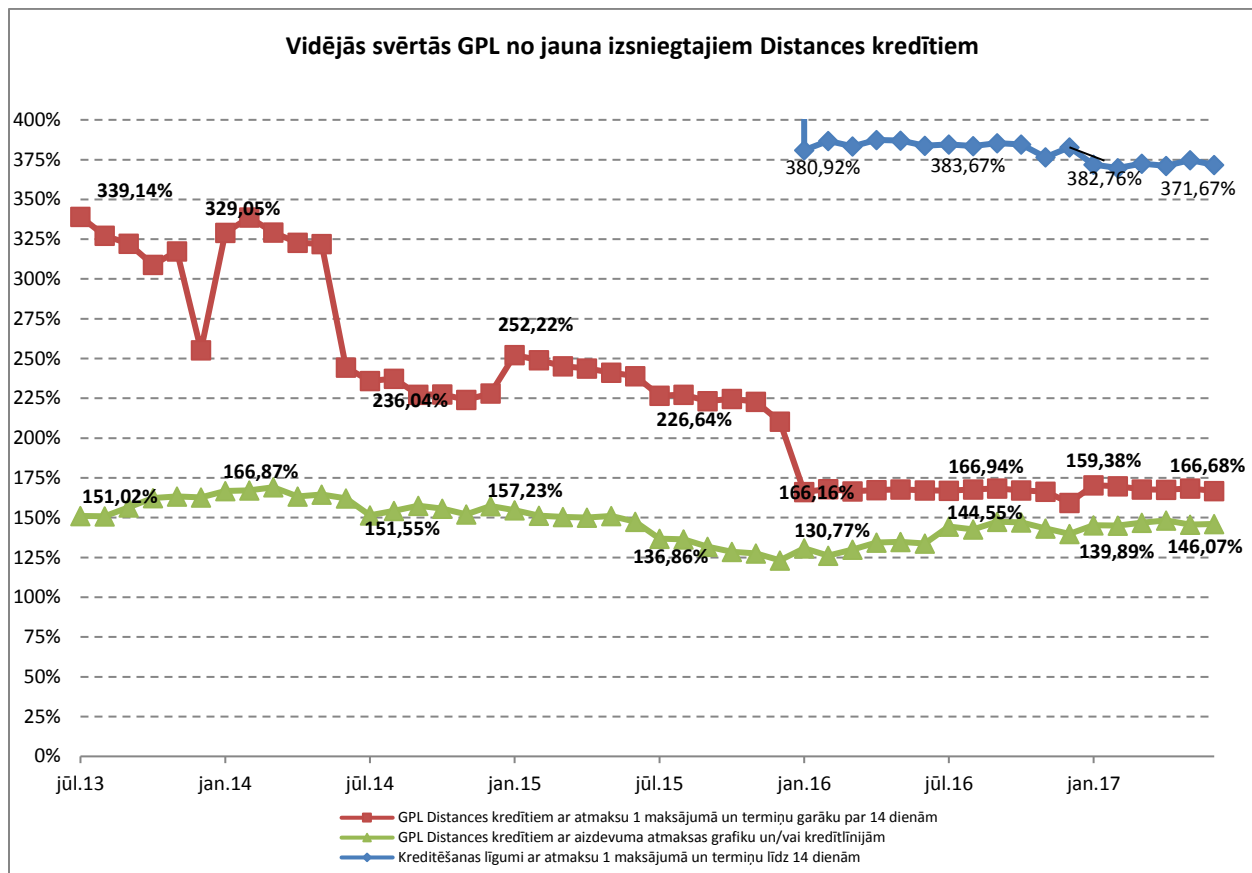
Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā un termiņu līdz 14 dienām vidējās svērtās aizdevuma likmes (5.6.att. augšējā līkne) 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada nogali ir samazinājušās: (-) 3,23 procentpunkti, 2017.gada jūniju salīdzinot pret 2016.gada decembri.

Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā un termiņu virs 14 dienām vidējās svērtās aizdevuma likmes (5.6.att vidējā līkne) 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada nogali ir palielinājušās. Straujākais kāpums bija 2017.gada janvārī pret 2016.gada decembri, šīm likmēm mēneša laikā pieaugot par 5,35%. Līdz 2017.gada jūnijam tās atkāpās līdz līmenim 100,08%, kas joprojām salīdzinājumā ar 2016.gada decembri bija par 3,22 procentpunktiem vairāk.

Maznozīmīgi 2017.gada 1.pusgadā svārstījās Distances kredītu ar aizdevuma atmaksas grafiku vidējās svērtās aizdevuma likmes (5.6.att apakšējā līkne). Svārstību amplitūda 1 procentpunkta robežās.

5.6.att. Vidējās svērtās aizdevuma likmes no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem 2013.gada.jūlijs – 2017.gada jūnijs.

5.7.att. Vidējās svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem.

GPL Distances kredītiem ar atmaksu 1 maksājumā un termiņu līdz 14 dienām 2017.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2016.gada nogali ir samazinājusies. Ja 2016.gada decembrī vidējā svērtā GPL šiem kredītiem bija aprēķināta 382,76%, tad 2017.gada jūnijā 371,67% jeb par 11,09 procentpunktiem zemāka.

Distances kredītiem ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu garāku par 14 un Distances kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai kredītlīnijām GPL līknes 2017.gada 1.pusgadā bija augšupejošas, proti šie kredīti patērētājiem sadārdzinājās par 7,30 un 6,18 procentpunktiem, salīdzinot 2017.gada jūniju pret 2016.gada decembri, sasniedzot attiecīgi 166,68% un 146,07%.

Distances kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku 2017.gada aprīlī fiksēts lielākais GPL pēdējo divu gadu laikā – 148,19%. Iepriekš augstāks bijis 2015.gada maijā – 151,11%.

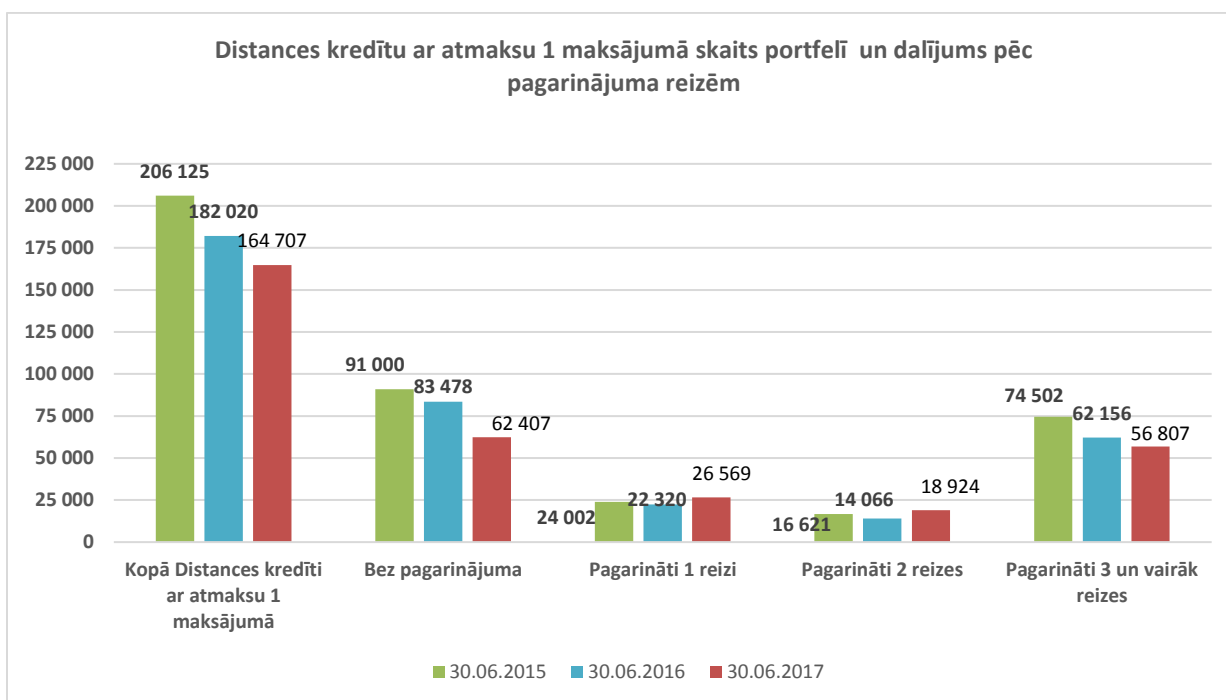
6. Distances kredītu pagarināšana

Sākot ar 2014.gadu, PTAC, ņemot vērā Distances kredītu sniedzēju patērētājiem plaši piedāvāto iespēju, samaksājot atsevišķu maksu, pagarināt Distances kredītu atmaksas termiņu, uzsāka apkopot statistiku arī par kredītu pagarināšanu.

6.1.Tabula

Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā struktūra pēc pagarinājumu skaita

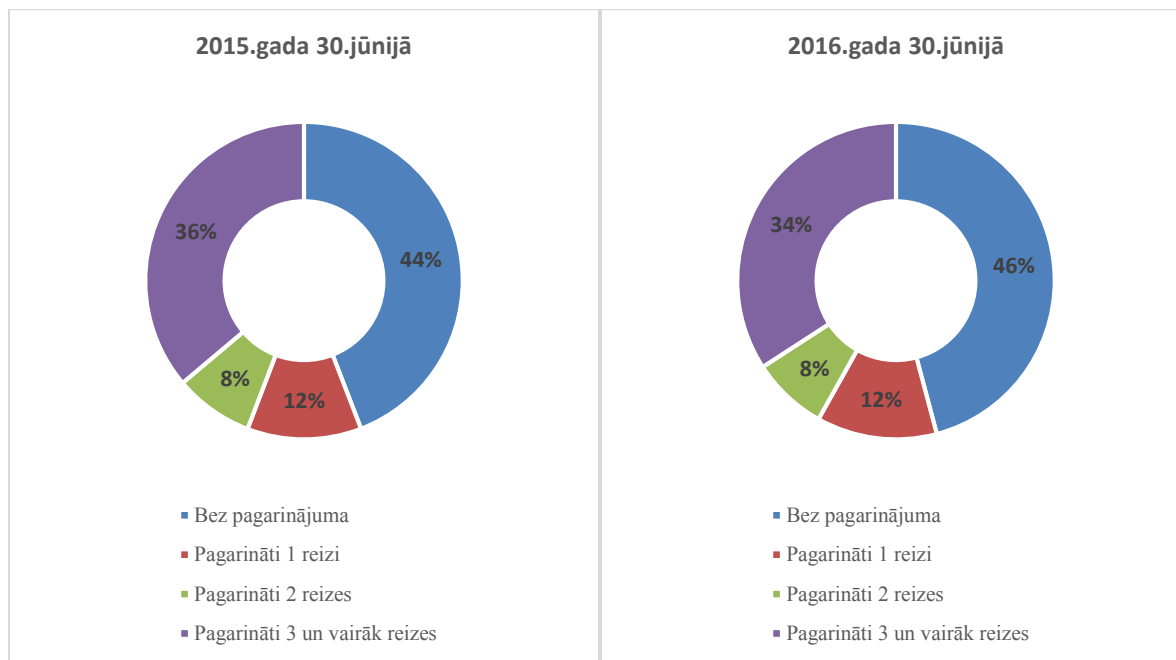
	30.06.2015		30.06.2016		30.06.2017	
Kopā Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	206 125	100,00%	182 020	100,00%	164 707	100,00%
Bez pagarinājuma	91 000	44,15%	83 478	45,86%	62 407	37,89%
Pagarināti 1 reizi	24 002	11,64%	22 320	12,26%	26 569	16,13%
Pagarināti 2 reizes	16 621	8,06%	14 066	7,73%	18 924	11,49%
Pagarināti 3 un vairāk reizes	74 502	36,14%	62 156	34,15%	56 807	34,49%

6.1.att. Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā skaits portfeli un dalījums pēc pagarinājuma reizēm uz 2015., 2016. un 2017.gada 30.jūniju.

6.1.Tabula un 6.1. un 6.2. attēli parāda, ka nebanku kredītdevēju portfeli 2017.gada 1.pusgadā turpināja samazināties kopējais Distances kredītu skaits ar atmaksu 1 maksājumā (30.06.2017 pret 30.06.2016 (-) 9,51%, 30.06.2016 pret 30.06.2015 (-) 11,69%). T.sk. samazinājās Distances kredītu skaits ar atmaksu 1 maksājumā, kuri nav pagarināti (30.06.2017 pret 30.06.2016 (-) 25,24%, 30.06.2016 pret 30.06.2015 (-) 8,27%) un Distances kredītu skaits ar atmaksu 1

maksājumā, kuri pagarināti 3 un vairāk reizes (30.06.2017 pret 30.06.2016 (-) 8,61%, 30.06.2016 pret 30.06.2015 (-) 16,57%), savukārt uz 2017.gada 30.jūniju salīdzinājumā ar 2016.gada analogo periodu, portfeli ir pieaudzis to kredītu skaits, kuri pagarināti vienu reizi (+ 19,04%) un kredītu skaits, kas pagarināti divas reizes (+ 34,54%). Uz 2017.gada 30.jūniju nebanku kredītu devēju kopējā portfeli Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā, kuri ne reizi nebija pagarināti bija nepilni 38% no kopējā īpatsvara (6.4.att) pretēji nepilniem 46% uz 2016.gada 30.jūniju.

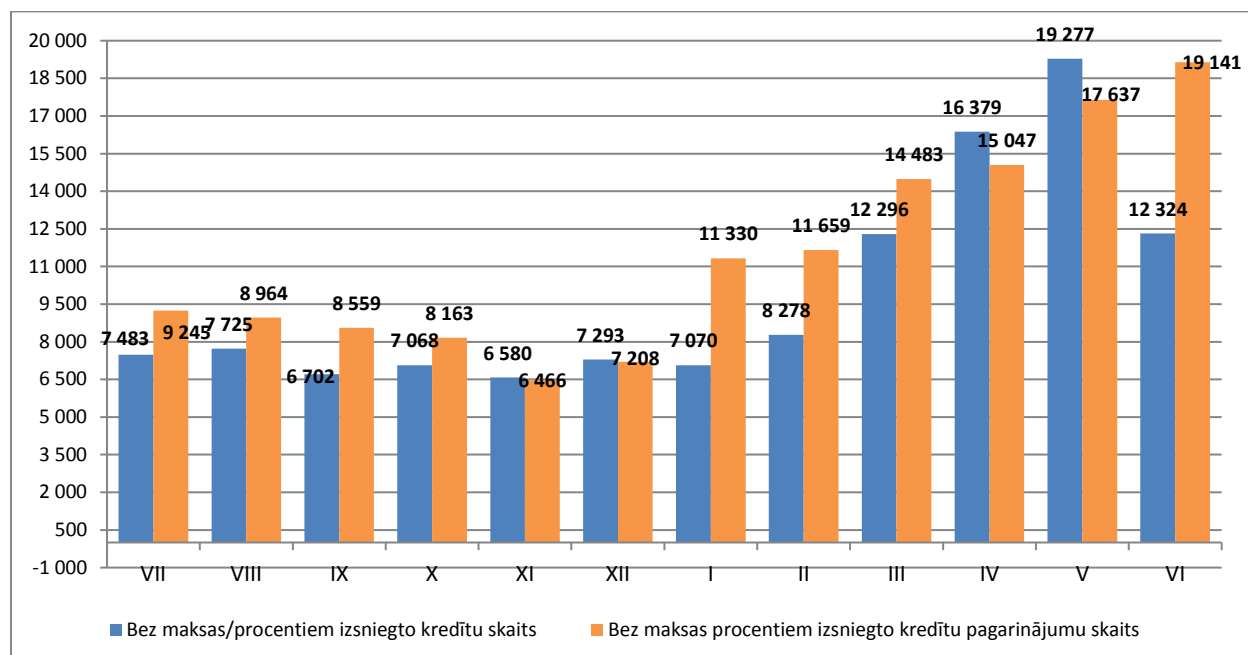
6.2. att. Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā procentuālais dalījums pēc pagarinājumu reizēm 2015.gada 30.jūnijā.

6.3.att. Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā procentuālais dalījums pēc pagarinājumu reizēm 2016.gada 30.jūnijā.

6.4.att. Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā procentuālais dalījums pēc pagarinājuma reizēm 2017.gada 30.jūnijā.

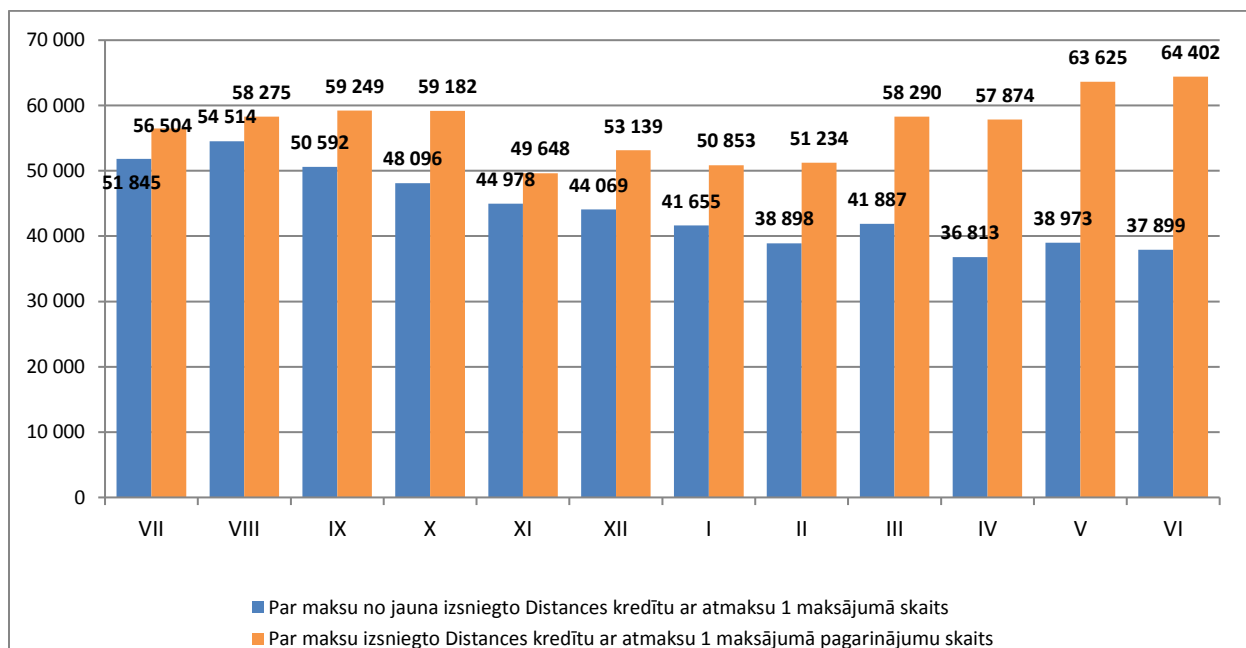
2016.gada otrajā pusgadā ievērojami bija samazinājies Distances kredītu grupā bez maksas/procentiem no jauna izsniegto kredītu skaits un to pagarināšana. Viszemākais rādītājs bija 2016.gada novembrī, kad patērētājiem tika izsniegti 6580 jauni bez maksas/procentu kredīti, savukārt šādi izsniegto kredītu pagarinājumu skaits bija 6466. Sākot ar 2017.gada februāri bez maksas/procentiem no jauna izsniedzamo Distances kredītu skaits strauji pieaug: februārī pret janvāri + 17,09%, martā pret februāri + 48,54%; aprīlī pret martu + 33,21%; maijā, kad tiek sasniegts pēdējā gada maksimums 19 277, pret aprīli + 17,69%. 2017.gada maija maksimums bez maksas/procentiem izsniegto kredītu skaitā gada zemāko rādītāju pārsniedz 3 reizes (6.5.att.).

6.5.att. Bez maksas/procentiem izsniegtie Distances kredīti un bez maksas/procentiem izsniegto Distances kredītu pagarinājumi 2016.gada jūlijs – 2017.gada.jūnijs.

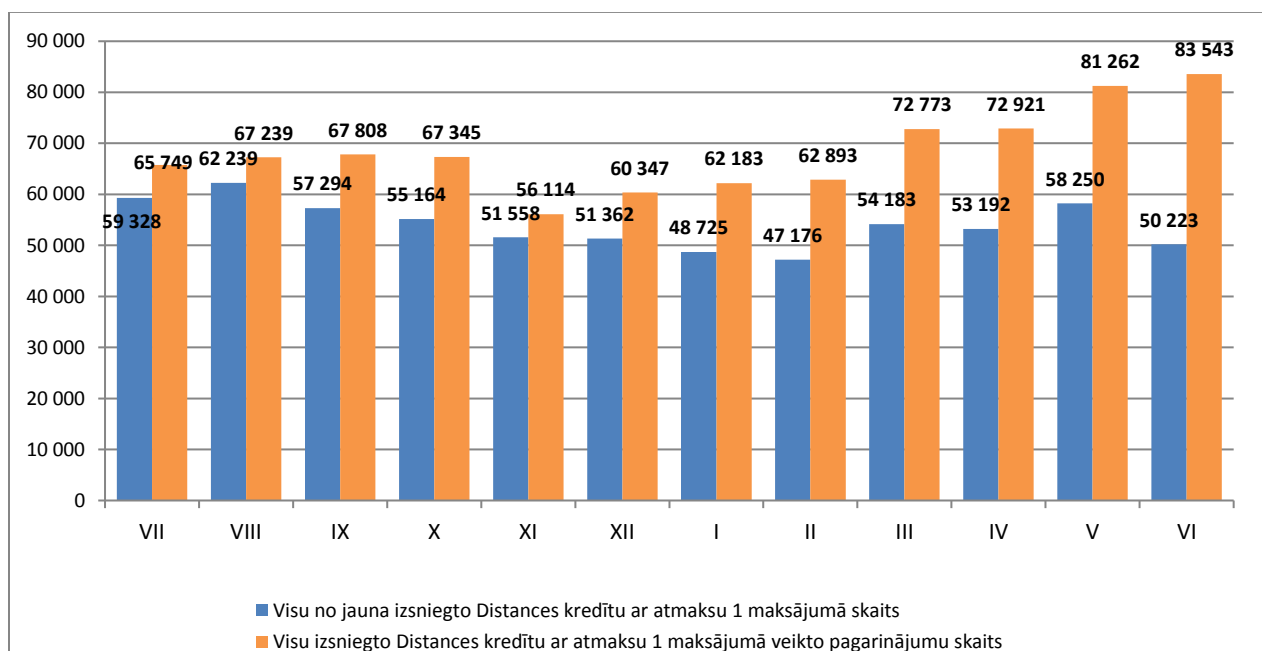
Kā norādīts PTAC iepriekšējos pārskatos – aktivizējot bez maksas/procentiem jauno kredītu izsniegšanu, seko to masveida pagarināšana. Izņēmums nav arī 2017.gads, kad maija maksimuma izsniegšanai ir sekojis jūnija maksimālais pagarinājumu skaits gandrīz tik pat lielā apjomā un arī 3 reizes pārsniedzot gada zemāko rādītāju.

Jāuzsver ir jau iepriekš novērotā likumsakarība – līdzko aktivizējas bez maksas/procentu Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegšana, samazinās maksas Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegšana (6.6.att., 28.lpp.). Vienlaikus jānorāda, ka 2017.gada 1.pusgadā, patērētājiem izmantojot bez maksas/procentu Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā piedāvājumu, viņi nav veikuši maksas Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā dzēšanu, bet gan šos kredītus pagarinājuši.

6.6.att. Par maksu izsniegtie Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā un par maksu izsniegto Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā pagarinājumi **2016.gada jūlijs – 2017.gada.jūnijs**.

6.6.att. parāda, ka maksas Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegšana 2017.gada 1.pusgadā samazinājusies zem 40 tūkstošiem jauno kredītu mēnesī. Tik zems rādītājs maksas Distances kredītiem ar atmaksu 1 maksājumā nav novērots kopš šo datu apkopošanas uzsākšanas brīža. Savukārt maksas Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā pagarināšana 2017.gada jūnijā sasniedza 64 402 reizes, kas ir augstākais rādītājs kopš 2015.gada decembra.

6.7.att. Visi izsniegtie Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā un visu izsniegto Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā pagarinājumi **2016.gada jūlijs – 2017.gada.jūnijs**.

6.7. attēlā (28.lpp) ir apvienoti no jauna bez maksas/ procentiem un no jauna par maksu izsniegtie Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā, salīdzinot tos ar šo abu kredītu pagarinājumu skaitu. Attēls parāda, ka Distances kredītu ar atmaksu vienā maksājumā 2017.gada 1.pusgada maksimums – 83 543 pagarinājumi mēnesī tika sasniegts 2017.gada jūnijā. Jānorāda, ka tas ir ne tikai gada maksimums, bet arī augstākais rādītājs kopš 2015.gada oktobra.

2017.gada 1.pusgada Nebanku kredītdevēju sektora galvenās izmaiņas:

1. Turpina pieaugt jaunu aizdevumu izsniegšanas apjomi Distances, Līzingu un citu ar transportlīdzekli vai objektu nodrošināto kredītu un Kredītu pret kustamas lietas ķīlu grupās. Vienlaikus Nebanku kredītdevēju datu apkopojums liecina, ka kredītu skaits nepieaug. Tas nozīmē, ka jauno kredītu apjomu izsniegšanas palielinājums tiek panākts uz esošo klientu bāzes, kuriem tiek palielināta vidējā darījuma summa. Līdz ar to pieaug arī saistību atlikums uz vienu kredītņēmēju.

2. Līdz ar jaunu aizdevumu apjoma palielinājumu palielinās arī Nebanku kredītdevēju administrētais kredītportfelis.

3. Kopējā kredītportfeļa kvalitāte ir stabila, ar minimālu tendenci uzlaboties.

4. Kopējā kredītportfelī ir palielinājies līdz 30 dienām kavēto kredītu apjoma īpatsvars, savukārt samazinājušies ilgstošie (virs 180 dienām) kavējumi.

5. 2016.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, ar kuriem tika noteikti ierobežojumi kredītu kopējām izmaksām maksimāli līdz 0,25% dienā. 2017.gada 1.pusgada datu apkopojums parāda, ka no šiem grozījumiem patērētāji turpina būt ieguvēji attiecībā uz aizdevuma procentu likmju samazinājumu Distances un Patēriņa kredītiem ar atmaksu vienā maksājumā un termiņu līdz 30 dienām – likmes salīdzinājumā ar periodu līdz 2016.gada 1.janvārim ir ievērojami zemākas. Vienlaikus jānorāda, ka Distances kredītiem ar atmaksu 1 maksājumā un termiņu līdz 30 dienām 2017.gada 1.pusgadā likmēm ir tendence palielināties.

6. 2017.gada 1.pusgadā būtiski ir palielinājusies jauno bez maksas/procentiem Distances kredītu izsniegšana. Vienlaikus tik pat strauji pieaugusi arī šo kredītu pagarināšana, kā arī statistika rāda, ka patērētāji paralēli nav veikuši arī iepriekš paņemto maksas Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā dzēšanu un arī šos kredītus pagarinājuši. Iepriekš minētais norāda uz to, ka atsevišķai patērētāju grupai īsā laika periodā ir palielinājies īstermiņa saistību apjoms, kurš nevis tiek atmaksāts, bet gan pagarināts.

7. Uz 2017.gada 30.jūniju nebanku kredītu devēju kopējā portfelī Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā, kuri ne reizi nebija pagarināti bija 38% no kopējā īpatsvara (6.4.att) pretēji 46% uz 2016.gada 30.jūniju.